

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

Θεατρική περίοδος 2008-2009

ΦΕΔΕΡΙΚΟ ΓΚΑΡΘΙΑ ΛΟΡΚΑ

ΜΑΤΩΜΕΝΟΣ ΓΑΜΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Hellenic Ministry of Culture

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

κδβε

ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

της
ΕΝΩΣΗΣ
ΘΕΑΤΡΩΝ
ΕΥΡΩΠΗΣ

www.ntng.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
MINISTRY OF CULTURE

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΚΘΒΕ

ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

www.ntng.gr

Το ΚΘΒΕ εποπτεύεται
και επιχορηγείται από το
Υπουργείο Πολιτισμού.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος

Δημήτρης Γαρούφας

Αντιπρόεδρος

Θεόδωρος Κορρές

Μέλη

Ρούλα Αλαβέρα
Καίτη Ιμπροχώρη
Σπύρος Παγιατάκης
Αδριανή Τουντοπούλου
Γιάννης Χρυσούλης

Καλλιτεχνικός Διευθυντής

Νικήτας Τσακίρογλου

Αναπληρωτής Διευθυντής

Κωνσταντίνος Οικονόμου

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

Θεατρική περίοδος 2008-2009

ΦΕΔΕΡΙΚΟ ΓΚΑΡΘΙΑ ΛΟΡΚΑ

ΜΑΤΩΜΕΝΟΣ ΓΑΜΟΣ

Πρώτη παράσταση: Παρασκευή 6 Μαρτίου 2009
Θέατρο Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών

Ματωμένος γάμος

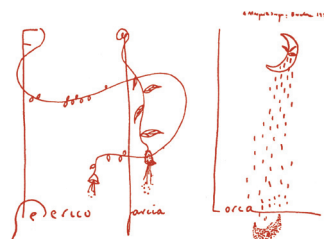
του Φεδερίκο Γκαρθία Λόρκα

Μετάφραση
Σκηνοθεσία-δραματουργική επεξεργασία
Σκηνικά
Κοστούμια
Μουσική
Χορογραφία
Φωτισμοί
Video art
Μουσική διδασκαλία
Βοηθός σκηνοθέτη
Βοηθός σκηνογράφου
Βοηθός ενδυματολόγου
Βοηθός φωτιστή
Οργάνωση παραγωγής

Νίκος Γκάτσος
Γιάννης Ιορδανίδης
Γιώργος Λυντζέρης
Κένι ΜακΛέλαν
Δημήτρης Μαραμής
Τατιάνα Μύρκου
Στράτος Κουτράκης
Ανδρέας Τρούσσας
Νίκος Βουδούρης
Βαγγέλης Μπόλλας
Δανάη Πανά
Μυρτώ Δημητριάδου
Λητώ Τριανταφυλλίδου
Ροδή Στεφανίδου

*Αυτό που δεν μπορεί να συνεχιστεί είναι
η επιβίωση των θεατρικών προσώπων
που φτάνουν στη σκηνή στηριγμένα
στα χέρια των δημιουργών τους.*

Διανομή (με σειρά εμφάνισης)

Τραγουδιστής (F.G.L.)

Μάνα

Γαμπρός

Γειτόνισσα

Πεθερά

Γυναίκα Λεονάρδο

Λεονάρδο

Κοριτσάκι

Δούλα

Πατέρας

Νύφη

Κορίτσι α΄

Κορίτσι β΄

Φίλος Γαμπρού

Παλικάρι α΄

Παλικάρι β΄

Αγόρι στο δάσος α΄

Αγόρι στο δάσος β΄

Αγόρι στο δάσος γ΄

Φεγγάρι

Θάνατος

Κοπέλα α΄

Κοπέλα β΄

Γυναίκα α΄

Γυναίκα β΄

Γυναίκα γ΄

Κωνσταντίνος Καϊκής

Αντιγόνη Βαλάκου

Στάθης Παναγιωτίδης

Ρούλα Παντελίδου

Ιφιγένεια Δεληγιαννίδη

Καλλιόπη Ευαγγελίδου

Βασίλης Μπισμπίκης

Μαρία Δερεμπέ

Ντίνα Νικολαΐδου

Κίμων Ρηγόπουλος

Έρρικα Μπίγιου

Κωνσταντίνα Καστέλλου

Μαριάννα Τάντου

Γιώργος Ζώης

Αργύρης Σαζακλής

Σπύρος Αθηναίου

Απόστολος Κρίτσας

Χάρης Παντελιδάκης

Μιχάλης Συριόπουλος

Απόστολος Μπαχαρίδης

Γιάννης Σιαμσάρης

Λίλια Παλάντζα

Ελευθερία Τέτουλα

Άννα Μανουσαρίδου

Κατερίνα Γιαμαλή

Άννη Τσολακίδου

Συμμετέχουν επίσης: Βασίλης Γαλάτης, Γιάννης Γκαντιτζικίδης, Γιάννης Γκόγκος, Βασίλης Ισσόπουλος, Αβραάμ Κυρλίδης, Χαράλαμπος Ματετζίδης, Βαγγέλης Μπόλλας.

Η ηχογράφηση έγινε στο studio SCA. Ηχοληψία, μείξη: Θόδωρος Ζευκιλής.

Μουσικοί: Στάθης Ιωάννου (ηλεκτρικές κιθάρες), Δημήτρης Μαραμής: (πλήκτρα, programming).

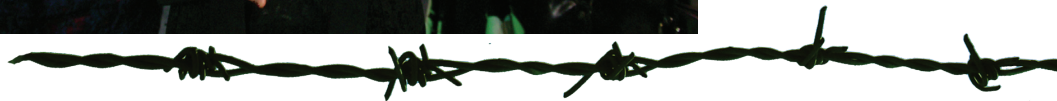

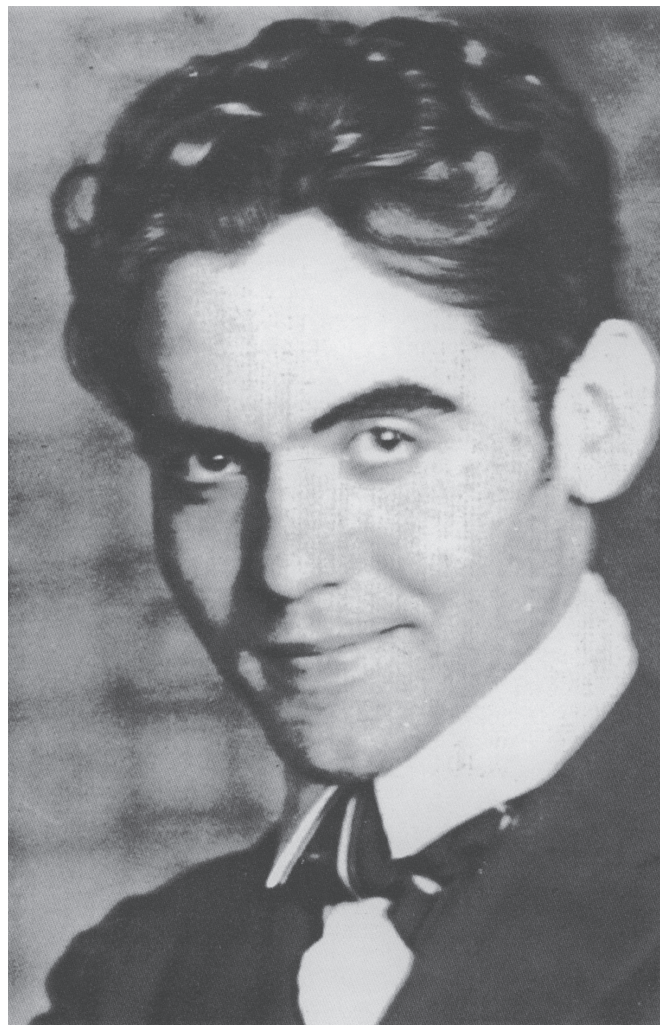

ΦΕΔΕΡΙΚΟ ΓΚΑΡΘΙΑ ΛΟΡΚΑ

(1898-1936)

*Αν φύγω απ' τη ζωή,
Το παραθύρι αφήστε το ανοιχτό.
Τρώει τα πορτοκάλια το παιδί,
Κι απ' το παραθύρι το κοιτώ.
Τα στάχια ο δεριστής δερίζει,
Κι' από το παραθύρι τα κοιτώ.
Αν φύγω απ' τη ζωή,
Το παραθύρι αφήστε το ανοιχτό.*

Φουέντε Βακέρος, 1899.

1898 Γεννιέται στις 5 Ιουνίου, στο χωριό Φουέντε Βακέρος της επαρχίας της Γρανάδα. Γονείς του είναι ο κτηματίας Φεδερικό Γκαρθία Ροδρίγκεθ και η δασκάλα Βιθέντα Λόρκα Ρομέρο.

1898-1913 Σε ηλικία δύο μηνών αρρωσταίνει βαριά. Γεννιούνται τα αδέρφια του: ο Φρανθίσκο, η Κονστίτα (Κονσεπσιόν) και η Ισαβέλλα. Το 1909 ξεκινάει τις γυμνασιακές του σπουδές στο Κολλέγιο της Αγίας Καρδίας του Ιησού.

Ο δάσκαλος και οι μαθητές του σχολείου στο Φουέντε Βακέρος. Στην πρώτη σειρά, με σομπρέρο, ο Λόρκα, 1901-1902.

1914 Εγγράφεται στη Νομική και τη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου της Γρανάδα.

1915-1916 Παρακολουθεί μαθήματα πιάνου και κιθάρας και δίνει κάποια ρεσιτάλ στο Καλλιτεχνικό Κέντρο της Γρανάδα. Συναναστρέφεται με τον καθηγητή του στη Νομική, Φερνάντο ντε λος Ρίος, τον ζωγράφο Ισμαέλ ντε λα Σέρνα, τον γλύπτη Χουάν Κριστομπάλ και τον μουσικό Άνχελ Μπαρίος. Γράφει τα πρώτα του ποιήματα και αρχίζει να συχνάζει στη φιλολογική παρέα "El Reconciilio", στο καφενείο Αλαμέδα.

Σε ηλικία 12 χρονών.

1917 Ταξιδεύει στην Καστίλλη και την Ανδαλουσία με τον καθηγητή του Πανεπιστημίου της Γρανάδα, Μπερουέτα. Γνωρίζει τον ποιητή Αντόνιο Ματσάδο και τον συνθέτη Μανουέλ ντε Φάλια.

1918 Δημοσιεύει το πρώτο του βιβλίο *Εντυπώσεις και τοπία*.

1919 Μετακινείται στη Μαδρίτη και εγκαθίσταται, με τη συμβουλή του Φερνάντο ντε λος Ρίος, στη Φοιτητική Εστία (Residencia de los estudiantes). Γίνεται φίλος με τους Σαλβαντόρ Νταλί, Λουίς Μπουνιουέλ, Μορένο Βίλια και Εδουάρδο Μαρκίνα. Δημοσιεύει το πρώτο του ποίημα στην *Ανθολογία της ισπανικής ποίησης* και γράφει το θεατρικό έργο *Τα μάγια της πεταλούδας*.

Με τη μητέρα του και τα αδέρφια του.

1920-1921 Εγγράφεται στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου της Μαδρίτης, αλλά, μάλλον, δεν παρακολουθεί τα μαθήματα. Ανεβάζει στο θέατρο Eslava της Μαδρίτης, *Τα μάγια της πεταλούδας*: η αποτυχία της παράστασης είναι παταγώδης. Γνωρίζει τον Χουάν Ραμόν Χιμένεθ, ο οποίος του ζητεί να συνεργαστεί στο περιοδικό *Indice*. Δημοσιεύει το *Βιβλίο ποιημάτων* και αρχίζει να γράφει το *Ποίημα του Κάντε Χόντο*.

1922 Διοργανώνει σε συνεργασία με τον Μανουέλ ντε Φάλια, στη Γρανάδα, το «Φεστιβάλ του Κάντε Χόντο», ενώ στις 19 Φεβρουαρίου, δίνει διάλεξη για το Κάντε Χόντο στο Καλλιτεχνικό Κέντρο της Γρανάδα.

Με τον Λουίς Μπουγιουέλ.

1923 Παίρνει πτυχίο από τη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου της Γρανάδα. Κάνει τα πρώτα του σχέδια. Διοργανώνει με τον ντε Φάλια μια «Γιορτή για τα παιδιά» στη Γρανάδα και, στις 5 Ιανουαρίου, παρουσιάζει στο σπίτι του, με μουσική του ντε Φάλια, το κουκλοθέατρο *Το κοριτσάκι που ποτίζει τον βασιλικό και ο πρίγκιπας που-όλο-ρωτάει*. Αρχίζει να γράφει το θεατρικό έργο *Μαριάννα Πινέδα*.

1924 Φιλία με τον ζωγράφο Γρεγόριο Πριέτο και τον ποιητή Ραφαέλ Αλμπέρτι. Τελειώνει το βιβλίο του *Τραγούδια*, αρχίζει το *Ρομανθέρο Χιτάνο* και εμπνέεται το θεατρικό έργο *Δόνια Ροσίτα*. Τον επόμενο χρόνο, πηγαίνει στο Καδακές, καλεσμένος από τον Νταλί, όπου του διαβάζει τη *Μαριάννα Πινέδα*.

Με φίλους. Ανάμεσά τους και ο μουσικός Μανουέλ ντε Φάλια.

1926-1927 Γνωρίζει τον ταυρομάχο Ιγνάθιο Σάντσειθ Μεχιάς. Στις 13 Φεβρουαρίου, μιλάει στο Ατενέο της Γρανάδα για την «Ποιητική εικόνα του Δον Λουίς ντε Γόγκορα». Στις 8 Απριλίου, διαβάζει ποιήματά του στο Ατενέο Βαγιαδολίδ. Δημοσιεύει

την *Ωδή στον Σαλβαντόρ Νταλί*. Γράφει την πρώτη μορφή της *Θαυμαστής μπαλωματούς*. Στις 17 Οκτωβρίου, πάλι στο Ατενέο της Γρανάδα, διαβάζει το «Αφιέρωμα στον Σότο ντε Ρόχας». Την άνοιξη της επόμενης χρονιάς επισκέπτεται και πάλι τον Νταλί στο Καδακές, ενώ λίγο αργότερα ταξιδεύει στη Σεβίλλη, ως προσκεκλημένος, μαζί με άλλους ποιητές της γενιάς του, από το Ατενέο της πόλης. Εκδίδει, στη Μάλαγα, το βιβλίο του *Τραγούδια*, με ποιήματα της περιόδου 1921-1924. Εκθέτει 24 σχέδια στην γκαλερί Νταλμάου, στη Βαρκελώνη. Στη Βαρκελώνη, επίσης, στο Θέατρο Γκόγια, η Μαργαρίτα Σίργου ανεβάζει τη *Μαριάννα Πινέδα*, με σκηνικά του Νταλί. Δημοσιεύσεις: *Το τραγούδι της σελήνης των τσιγγάνων*, *Αποτυπώματα του ουρανού*, *Τρεις ιστορίες μικρές του ανέμου*, *Σχολείο*, καθώς και *Η Σάντα Λουθία* και ο *Σαν Λάθαρο*.

Στο πανεπιστήμιο Κολούμπια, 1929.

1928 Περνάει μια μεγάλη συναισθηματική κρίση. Ιδρύει, με μια ομάδα φίλων διανοουμένων, το περιοδικό *Gallo*. Στο πρώτο τεύχος –το οποίο εξαντλείται μέσα σε δύο ημέρες– δημοσιεύει την *Ιστορία αυτού του πετεινού*. Στο δεύτερο τεύχος, τα μονόπρακτα *Η κόρη, ο ναύτης και ο σπουδαστής* και *Ο περίπατος του Μπάστερ Κήτον*. Στο επόμενο τεύχος φιλοδοξούσε να δημοσιεύσει το μονόπρακτο *Χίμαιρα*, αλλά δυστυχώς δεν κυκλοφόρησε ποτέ. Εκδίδει το *Πρώτο Ρομανθέρο Χιτάνο*, με ποιήματα της περιόδου 1924-1927, τη *Βυθισμένη κολυμβήτρια*, την *Αυτοκτονία στην Αλεξάνδρεια* και την *Ωδή στο Άχραντο Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας*. Στο Ατενέο, δίνει διαλέξεις με

τίτλους: «Φαντασία, έμπνευση, υπεκφυγή» και «Σκετς για τη μοντέρνα ζωγραφική». Διαβάζει τις *Παιδικές ναυτιές* στη Φοιτητική Εστία.

Στη Νέα Υόρκη.

1929-1930 Τον Μάιο ταξιδεύει στις ΗΠΑ, μέσω Παρισιού, Λονδίνου, Οξφόρδης και Σκωτίας. Τελειώνει το θεατρικό έργο *Ο έρωτας του Δον Περλιμπλίν με την Μπελίσσα στον κήπο του*. Δουλεύει τις *Ωδές* και δημοσιεύει τη δεύτερη έκδοση των *Τραγουδιών*. Δίνει διαλέξεις στο Πανεπιστήμιο Κολούμπια και στο Κολλέγιο Βάσαρ της Νέας Υόρκης, ενώ την άνοιξη δίνει τέσσερις διαλέξεις στην Κούβα. Επιστρέφει στη Μαδρίτη και παρουσιάζει μια σύντομη έκδοχή της *Θαυμαστής μπαλματούς*. Δουλεύει δύο θεατρικά έργα, το *Σαν περάσουν πέντε χρόνια* και *Το κοινό*.

Στο πανεπιστημιακό θέατρο Λα Μπαρράκα, 1933.

1931-1933 Ιδρύει και διευθύνει μαζί με τον Εντουάρντο Ουγκάρτε το πανεπιστημιακό θέατρο «Λα Μπαρράκα», το οποίο ξεκινά τη δραστηριότητά του στο Μπούργο ντε Όσμα και στη συνέχεια περιοδεύει σε διάφορες περιοχές της Ισπανίας, παρουσιάζοντας έργα των Λόπε ντε Βέγκα, Καλντερόν ντε λα Μπάρκα, Τίρσο ντε Μολίνα κ.ά. Συνεχίζει να δίνει διαλέξεις σε διάφορες πόλεις της Ισπανίας. Δημοσιεύει στη Μαδρίτη, το *Ποίημα του Κάντε Χόντο*. Γράφει την *Παράσταση του Δον Κριστόμπαλ* και ολοκληρώνει τον *Ματωμένο*

γάμο. Παράλληλα, ιδρύει με την Πούρα Ουθελάι τις Μορφωτικές θεατρικές λέσχες. Συνεργάζεται στην παρουσίαση *Του μάγου του έρωτα* του ντε Φάλια. Τον Μάρτιο του 1933, η Χοσεφίνα Ντίαθ ντε Αρτίγας,

ανεβάζει τον *Ματωμένο γάμο* στη Μαδρίτη. Την ίδια χρονιά θα παρουσιαστεί, όπως και άλλα έργα του, στο Μπουένος Άιρες, στην Αργεντινή, από τον θίασο της Λόλα Μεμπρίβες. Στο Μπουένος Άιρες, σκηνοθετεί μια δική του διασκευή της *Κουτής κυρίας* του Λόπε ντε Βέγκα. Δημοσιεύεται η *Ωδή στον βασιλιά του Χάρλεμ* και στην Αμερική, το *Νυχτερινό τραγούδι για τους ανδαλουσιάνους ναυτικούς* και η *Ωδή στον Γουώλτ Ούιτμαν*.

Ο θίασος της Μπαρράκα, 1932.

Με τον Νταλί στο Καδακές.

1934 Τον Μάιο, επιστρέφει στην Ισπανία, περνώντας από το Ρίο ντε Τζανέιρο. Ολοκληρώνει τη *Γέρμα*, που ανεβάζει στο θέατρο η Μαργαρίτα Σίργου. Εκδίδεται η *Ανθολογία ισπανικής ποίησης*, όπου συμπεριλαμβάνονται πολλά ανέκδοτα ποιήματά του. Πεθαίνει ο ταυρομαχός φίλος του Ιγνάθιο Σάντσειθ Μεχίας, μετά από τραυματισμό στην αρένα. Γράφει τον ομώνυμο *Θρήνο*. Δίνει αμέτρητες διαλέξεις και δημοσιεύει δύο σκηνές από το θεατρικό έργο *Το κοινό*.

1935 Συμμετέχει σε τιμητικές εκδηλώσεις για τον Φελιθιάνο Ρολάν και τον Πάμπλο Νερούδα. Ολοκληρώνει τη *Δόνια Ροσίτα* και τον *Ποιητή στη Νέα Υόρκη*. Δημοσιεύει τον *Θρήνο για τον Ιγνάθιο Σάντσεθ Μεχίας* και τα *Έξι γαλικιανά ποιήματα*. Αναγγέλλει, επίσης, ότι «είναι σχεδόν τελειωμένη» η τραγωδία του *Η καταστροφή των Σοδόμων*.

1936 Κατά τη διάρκεια μιας τιμητικής εκδήλωσης για τον ποιητή Ραφαέλ Αλμπέρτι, διαβάζει δημόσια μια διακήρυξη των ισπανών συγγραφέων κατά του φασισμού. Μετά τη νίκη του Λαϊκού Μετώπου στις εκλογές της 18ης Φεβρουαρίου, υπογράφει, μαζί με άλλους συγγραφείς τη διακήρυξη της ισπανικής επιτροπής της «Διεθνούς Ενώσεως για την ειρήνη». Δημοσιεύει τον *Ματωμένο γάμο*, την ποιητική συλλογή *Τα πρώτα τραγούδια* και ολοκληρώνει τα θεατρικά έργα *Το σπίτι της Μπερνάρντα Άλμπα* και *Σαν περάσουν πέντε χρόνια*. Στις 16 Ιουλίου ταξιδεύει στη Γρανάδα. Την επόμενη ημέρα ξεσπά η ανταρσία του Φράνκο στο Μαρόκο και στα Κανάρια νησιά. Στις 20 Ιουλίου οι φαλαγγίτες καταλαμβάνουν τη Γρανάδα και στις 3 Αυγούστου συλλαμβάνουν τον γαμπρό του Λόρκα, Μοντεσίνος, σοσιαλιστή δήμαρχο της πόλης. Ο Φεδερίκο, έπειτα από απειλητικές για την ασφάλειά του πληροφορίες, καταφεύγει στο σπίτι του φίλου του ποιητή Λουίς Ροσάλες. Εκεί, συλλαμβάνεται τη νύχτα της 17^{ης} με 18^{ης} Αυγούστου από τους φαλαγγίτες και εκτελείται στο χωριό Βιθνάρ τα ξημερώματα της 19^{ης}.

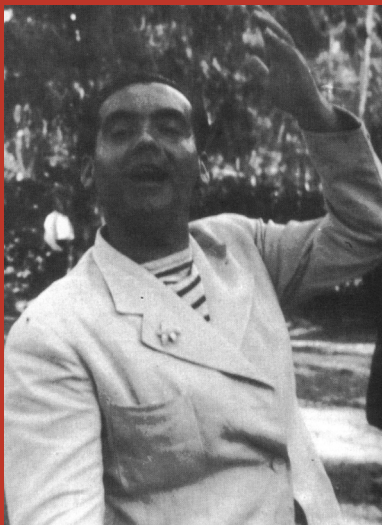
Με τον θίασο της Ντε Αρτίγας, στην πρεμιέρα του *Ματωμένου γάμου*, 1933.

Πηγές:

1. Αγαθή Δημητρούκα (επιμ.), «Χρονολόγιο Φεδερίκο Γκαρθία Λόρκα» στο: περ. *Οδός Πανός*, ν. 99-100, 1998, σσ. 13-17.
2. «Η ζωή και το έργο του Γκαρθία Λόρκα. Ένας χρονολογικός πίνακας» στο: περ. *Θέατρο*, τ. 29-30, 1966, σσ. 136-137.

Αυτοβιογραφία

Ποίηση είναι κάτι που κυκλοφορεί στους δρόμους, που κινείται μόνο του, που ζει δίπλα μας. Κάθε πράγμα έχει το μυστικό του και η ποίηση είναι το μυστήριο που συνεχίζει όλα τα πράγματα. Είναι η μόνη πραγματική ύπαρξη και μου... «πάει!».

Πατέρας μου, ο Φεδερίκο Γκαρθία Ροντρίγκεθ. Μητέρα μου, η Βιθέντα Λόρκα Ρομέρο. Γεννήθηκα στο Φουεντεβακέρος, χωριουδάκι που βρίσκεται στο κέντρο της πεδιάδας της Γρανάδα. Εφτά χρονών πήγα στην Αλμερία. Φοίτησα σε ένα σχολειό παπάδων, όπου άρχισα να σπουδάζω μουσική. Μόλις τελείωσα το δημοτικό, αρρώστησα από μια πάθηση του στόματος και του λαιμού που με έκανε να μην μπορώ να μιλήσω και με έφερε ίσαμε του χάρου τα δόντια. Χωρίς να διστάσω, ζήτησα έναν καθρέφτη, είδα το πρησμένο πρόσωπό μου κι όπως δεν μπορούσα να μιλήσω, έγραψα το πρώτο χιουμοριστικό μου ποίημα όπου παρομοίαζα τον εαυτό μου με τον χοντροσουλτάνο του Μαρόκου Μουλέι Χαφίζ. Αργότερα, με στείλανε στη Γρανάδα, όπου συνέχισα με τις μουσικές μου σπουδές με έναν γέρο συνθέτη, μαθητή του Βέρντι, τον Δον Αντόνιο Σεγούρα, στον οποίο αφιέρωσα το πρώτο μου βιβλίο *Εντυπώσεις και τοπία*. Αυτός με εισήγαγε στην επιστήμη της λαογραφίας.

[Ο ποιητής περνάει σε τρίτο πρόσωπο για να απαλύνει τον υποκειμενικό τόνο].

Η ζωή του ποιητή στη Γρανάδα μέχρι τα 1917 είναι αφιερωμένη αποκλειστικά στη μουσική. Δίνει μερικά κονσέρτα και ιδρύει την Εταιρία Μουσικής Δωματίου που 'κανε να ακουστούν στην Ισπανία, σε μια σειρά συναυλιών, τα κονσέρτα όλων των κλασικών, που για ειδικές συνθήκες δεν είχαν ακουστεί μέχρι τότε. Επειδή οι γονείς του δεν τον άφησαν να πάει στο Παρίσι να συνεχίσει τις αρχικές του σπουδές κι επειδή πέθανε ο δάσκαλός του της μουσικής, ο Γκαρθία Λόρκα έστρεψε τη δημιουργική και γεμάτη πάθος ανησυχία του στην ποίηση. Δημοσίευσε, λοιπόν, το *Εντυπώσεις και τοπία* και ύστερα ένα σωρό ποιήματα που ορισμένα συγκεντρώθηκαν στο *Βιβλίο ποιημάτων* κι άλλα χάθηκαν. Έτσι συνέχισε τη ζωή του σαν ποιητής.

Ο «αθιγγανισμός» είναι μόνο ένα από τα πολλά θέματα που προβάλλει ο ποιητής· δεν είναι τόσο θεμελιακό αλλά ούτε και γι' αυτό λιγότερα επίμονο μέσα στο έργο του. Το *Ρομανθέρο Χιτάνο* είναι ένα βιβλίο στο οποίο ο ποιητής σημείωσε επιτυχία, επειδή χρησιμοποιεί το ύφος της "Romance" και χειρίζεται ένα θέμα της γενέθλιας γης του. Δεν μπορούμε όμως να αποδώσουμε στον ποιητή φιλοδοξία ευρύτερη από το νά 'ναι ένας τραγουδιστής της φυλής του και τίποτε περισσότερο. Το ταξίδι του στη Νέα Υόρκη μπορεί να πει κανένας πως εμπλουτίζει και μεταμορφώνει το έργο του ποιητή, μια πού 'ναι η πρώτη φορά που βρίσκεται αντιμέτωπος με έναν καινούργιο κόσμο.

Έχει τρία αδέρφια: τον Φρανθίσκο, την Κονσεπσιόν και την Ισαβέλλα, στενή φίλη του μεγάλου Χουάν Ραμόν Χιμένεθ, στην οποία ο ποιητής αυτός αφιέρωσε ένα από τα πιο ωραία ποιήματά του. Προτιμήσεις: στον ποιητή αρέσουν οι ταυρομαχίες, τα σπορ, κι επιδίδεται στο τένις, που βρίσκει πως είναι τόσο ευγενικό και τόσο πληκτικό, όσο περίπου και το μπιλιάρδο.

Φεδερίκο Γκαρθία Λόρκα (1929-1930;)

Περ. Θέατρο, τ. 29-30, 1966, σ. 13.
Μετάφραση: Λεάνδρος Πολενάκης.

*Το κατάλαβα πως με είχαν
δολοφονήσει.*

*Ερεύνησαν τα καφενεία, τα
νεκροταφεία και τις εκκλησίες
έψαξαν στα βαρέλια και στα
ντουλάπια,
εσύλησαν τρεις σκελετούς για
να τραβήξουν τα χρυσά τους
δόντια.*

*Μα δεν με βρήκαν.
Ποτέ δεν με βρήκαν;
Όχι, ποτέ δεν με βρήκαν.*

Το χρονικό της δολοφονίας

Τον Ιούλιο του 1936, τα σύννεφα στον ισπανικό ουρανό έγιναν πυκνότερα. Το χάσμα ανάμεσα στις εθνικιστικές δυνάμεις και στις δυνάμεις της νέας κυβέρνησης του «λαϊκού μετώπου», που είχε εκλεγεί στις αρχές του χρόνου, ήταν αδύνατο να γεφυρωθεί πια. Πολλές φρουρές επαναστάτησαν, άλλες άρχισαν να παραδίδουν τον οπλισμό τους και αρκετές αντιστάθηκαν. Ο εμφύλιος σπαραγμός της Ισπανίας είχε κιόλας αρχίσει σαν γενική δοκιμή για τον επερχόμενο Δεύτερο Παγκόσμιο πόλεμο. Η Ισπανική Φάλαγγα, η οργάνωση που είχε ιδρύσει ο Πρίμο ντε Ριβέρα κατά το πρότυπο των φασιστικών ταγμάτων του Μουσολίνι και που τώρα βρισκόταν κάτω από τις διαταγές του Φράνκο, τρομοκρατούσε τη χώρα και ήταν παντοδύναμη.

Ο Λόρκα εκείνο τον καιρό βρισκόταν στη Μαδρίτη κι ετοιμαζόταν όπως κάθε καλοκαίρι να κατέβει στη Γρανάδα για να δει τους δικούς του και να ξαναζήσει λίγες μέρες στα γνώριμα πατρικά του χώματα. Οι φίλοι του στη Μαδρίτη, ξέροντας πόσο επικίνδυνη ήταν η Γρανάδα, όπου βασίλευε ο φανατισμός και η τρομοκρατία, τον συμβούλεψαν και μάλιστα τον πίεσαν να μην κάνει αυτό το ταξίδι και να μείνει στην πρωτεύουσα. Αλλά εκείνος δεν τους άκουσε. Γιατί, παρά τον ατίθασο χαρακτήρα και τις ελεύθερες ιδέες του, δεν είχε ποτέ ανακατευτεί στην πολιτική και ο φανατισμός για τη μία ή την άλλη παράταξη ήταν κάτι ξένο για την ιδιοσυγκρασία του και τις δημοκρατικές του πεποιθήσεις. Δεν είχε υποπτευθεί ότι στις εποχές της μισαλλοδοξίας και της εξάρτησης οι άνθρωποι δεν ανέχονται την ελευθερία του άλλου και δεν παραδέχονται ότι μπορεί κάποιος να μην ανήκει σε κανένα στρατόπεδο. Έτσι, ξεκίνησε για την ιδιαίτερη πατρίδα του, όπου βρήκε τα πράγματα πολύ χειρότερα απ' όσο περίμενε. Μια θανάσιμη απειλή κρεμόταν πάνω από την πόλη και η Φάλαγγα κρατούσε τις πρωτοβουλίες δικές της. Έντρομος ο κόσμος μάθαινε κάθε μέρα για απαγωγές και εκτελέσεις αθώων πολιτών, που είχαν την ατυχία ή να είναι αριστεροί ή ν' ανήκουν στη δημοκρατική παράταξη. Ο Λόρκα τότε μόνο κατάλαβε τον μεγάλο κίνδυνο, αλλά ήταν αργά πια για να προσπαθήσει να φύγει. Θα ήταν σαν να ομολογούσε μια ανύπαρκτη ενοχή, ποιος ξέρει με ποιες συνέπειες για τον ίδιο και την οικογένειά του.

Στο μεταξύ, έξω από το σπίτι του περίεργα πρόσωπα παρακολουθούσαν την κάθε κίνηση και κανείς δεν ήξερε τι γυρεύανε. Τότε ο πατέρας του κι όλη μαζί η οικογένεια σκέφτηκαν ότι το πιο σίγουρο καταφύγιο για τον γιο τους ήταν το σπίτι της φιλικής οικογένειας των Ροσάλες που είχαν δεσμούς με τη Φάλαγγα και μεγάλη κοινωνική και πολιτική ισχύ. Μάλιστα ο Λουίς Ροσάλες, ποιητής ο ίδιος και σπουδαίος θαυμαστής του Λόρκα, που είναι σήμερα γνωστός Ισπανός συγγραφέας και μέλος της Βασιλικής Ισπανικής Ακαδημίας, εγγυήθηκε με προσωπική του ευθύνη την ασφάλεια του ποιητή στο σπίτι του. Έτσι, ένα μεσημέρι ο Φεδερίκο και ο νεότερος στην ηλικία Λουίς πέρασαν από τους κεντρικούς δρόμους της πόλης και φτάσανε στο σπίτι των Ροσάλες, όπου όλοι υποδέχτηκαν τον φιλοξενούμενο σαν παιδί τους. Οι φαλαγγίτες παρακολουθούσαν τα πάντα, αλλά δεν μπορούσαν να επέμβουν φανερά, γιατί οι Ροσάλες είχαν δύναμη και επιρροή. Καιροφυλακτούσαν όμως περιμένοντας την κατάλληλη στιγμή. Και η κατάλληλη στιγμή ήρθε κάποια μέρα που οι άντρες έλειπαν και στο σπίτι είχαν μείνει οι γυναίκες και ο ποιητής. Αδιαφορώντας για τις διαμαρτυρίες των γυναικών, οι άνθρωποι της Φάλαγγας όρμησαν στο σπίτι και κυριολεκτικά άρπαξαν τον Φεδερίκο με τη δικαιολογία ότι θα τον πήγαιναν για ανάκριση και θα τον ξανάφερναν αργότερα. Όταν γύρισαν οι Ροσάλες στο σπίτι και έμαθαν από τις κάτωχρες γυναίκες τα γεγονότα, κατάλαβαν τον τρομερό κίνδυνο και εξαπολύθηκαν προς όλες τις κατευθύνσεις για να προλάβουν το κακό. Αλλά παντού οι υπεύθυνοι δήλωναν άγνοια. Ούτε η αστυνομία, ούτε η πολιτοφυλακή, ούτε η Φάλαγγα, ούτε καμιά άλλη αρχή μπορούσαν να δώσουν πληροφορίες. Κανείς δεν ήξερε ή έκανε πως δεν ήξερε τίποτα. Οι φίλοι και προστάτες του Λόρκα κατάλαβαν τότε καθαρά ότι κάποιοι που κινούσαν τα νήματα πίσω από τα ηλίθια εκτελεστικά όργανα είχαν αποφασίσει να εξοντώσουν τον προκλητικό και ανορθόδοξο Ανδαλουσιανό ποιητή, που είχε πολλές φορές στο παρελθόν κρίνει και επικρίνει την απολιθωμένη και φαρισαϊκή τότε κοινωνία της Γρανάδα.

Όπως εξακριβώθηκε αργότερα, οι φαλαγγίτες, όταν πήραν τον Λόρκα από το σπίτι των Ροσάλες, φρόντισαν να τον απομακρύνουν αμέσως από την πόλη για να μην μπορέσει να τον βοηθήσει κανείς. Τον τράβηξαν σε μια ερημιά κοντά στο χωριό Βιθνάρ και τον έκλεισαν σ' έναν παλιό νερόμυλο, που σήμερα δεν υπάρχει και που τότε τον είχαν μετατρέψει σε κρατητήριο. Εκεί, αφού τον κράτησαν δυο τρεις μέρες μαζί με άλλους προγραμμαμένους που τους έπαιρναν και τους εκτελούσαν κατά ομάδες, ήρθε κάποια ώρα και η δική του σειρά. Κι ένα αυγουσιτιάτικο πρωινό, προτού η μέρα χαράξει, λίγα εικοσιτετράωρα μετά την εκτέλεση του άντρα της αδερφής του, που ήταν εκλεγμένος δημοκρατικός δήμαρχος της Γρανάδα, τον πήραν μαζί με έναν κουτσό δάσκαλο και το ανήλικο παιδί του, και σε μικρή απόσταση από τον νερόμυλο, τους πυροβόλησαν και τους τρεις πισώπλατα και τους σώριασαν νεκρούς στη μέση του δρόμου. Όπως είπαν αργότερα οι φονιάδες, φλυαρώντας μεθυσμένοι σε μια ταβέρνα της Γρανάδα, δεν προχώρησαν ως το καθορισμένο σημείο, γιατί είχαν κουραστεί από τις πολλές εκτελέσεις εκείνη την ημέρα και δεν άντεχαν να περπατήσουν περισσότερο. Το έγκλημα έγινε κάπου διακόσια μέτρα μακριά από μια παράξενη πηγή με παγωμένο αναβράζον νερό, που σήμερα αποτελεί τουριστικό αξιοθέατο και που οι Ισπανοί την ονομάζουν «Φουέντε Γκράντε», δηλαδή Μεγάλη Πηγή, ενώ οι Άραβες στον καιρό τους την ονόμαζαν «Αϊνάδαμάρ», δηλαδή Πηγή των Δακρύων.

Νίκος Γκάτσος, «Η πηγή των δακρύων»
στο: Φεδερίκο Γκαρθία Λόρκα,
Θέατρο και ποίηση,
Πατάκης, Αθήνα 1998, σσ. 12-14.

Οι πηγές του Ματωμένου γάμου

Ο Λόρκα είχε συλλάβει την αρχική ιδέα για το έργο το 1928, αλλά μόλις το 1932, μέσα στην έξαψη της επιτυχίας του με την Μπαρράκα και την εκ νέου έκθεσή του στους κλασικούς του ισπανικού Χρυσού Αιώνα, κατάφερε να συνθέσει το έργο. Η εμπειρία της θεατρικής παραγωγής τον είχε διδάξει, όπως και τον Σαίξπηρ και τον Μολιέρο, πώς να γράφει θεατρικά έργα. Σχεδίασε τον *Ματωμένο γάμο* σε λιγότερο από έναν μήνα.

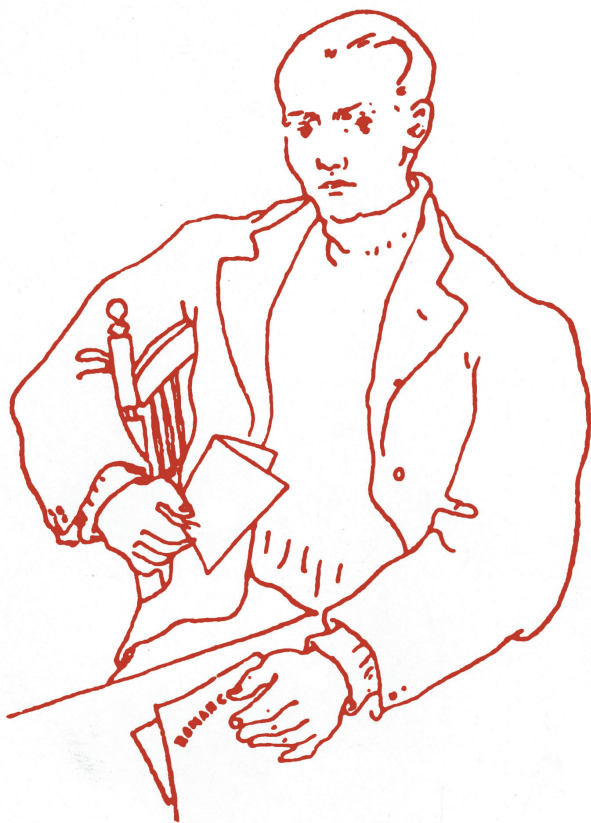
Η ιδέα για το έργο βασιζόταν σε ένα περιστατικό για το οποίο ο Λόρκα είχε διαβάσει στην εφημερίδα τέσσερα χρόνια νωρίτερα. Αμέσως μόλις είχε δει την ιστορία, είχε αναφωνήσει σε έναν φίλο του: «Μα είναι φανταστικό! Διάβασε αυτό. Δύσκολα θα μπορούσε να επινοήσει κανείς τέτοιο δράμα». Μια νύφη στη νότια ισπανική επαρχία της Αλμερία είχε εξαφανιστεί με τον εξάδελφό της το πρωί της ημέρας του γάμου της και ο γαμπρός είχε βγει προς αναζήτηση του ζεύγους. Λίγη ώρα αργότερα, είχε ανακαλυφθεί το πτώμα του εξαδέλφου, και κοντά του η νύφη, μέσα σε πλήρη σύγχυση. Όπως ανέφερε στις αρχές, είχε ερωτευθεί τον εξάδελφό της και είχε σχεδιάσει να φύγει μαζί του. Και ενώ αρχικά ο γαμπρός είχε συλληφθεί για τη δολοφονία του εξαδέλφου, αργότερα, είχε αποδειχτεί ότι δράστης του φονικού ήταν ο αδελφός του γαμπρού.

Οι εφημερίδες είχαν καλύψει εκτενώς το γεγονός. Επί σειρά ημερών, η *Heraldo de Madrid* δημοσίευε έκτακτες ειδήσεις σχετικά με την ιστορία. Σε κάποιο σημείο μάλιστα, η εφημερίδα είχε δημοσιεύσει έναν υποθετικό διάλογο ανάμεσα στη νύφη και στον εραστή της. Ο τίτλος της *ABC* για την περιγραφή της υπόθεσης ήταν «Το τραγικό τέλος ενός γάμου». Στην επαρχία της Αλμερία, γράφτηκε γρήγορα μια λαϊκή μπαλάντα που αφηγούνταν το χρονικό της υπόθεσης. Το 1931, τουλάχιστον ένας ισπανός συγγραφέας είχε χρησιμοποιήσει το περιστατικό ως βάση για να γράψει ένα μυθιστόρημα.

Ο Λόρκα μίλησε σε διάφορους φίλους του για την ιστορία. Η εν λόγω ιστορία ανήκε στα θεμελιώδη για το έργο του θέματα: απαγορευμένος έρωτας, θάνατος, εκδίκηση, η δύναμη του ανθρώπινου ενστίκτου. Τα γεγονότα του φόνου αναμείχθηκαν με τις αναμνήσεις του από την επαρχία της Αλμερία, όπου για ένα μικρό χρονικό διάστημα, σε ηλικία οκτώ ή εννέα ετών, πήγαινε σχολείο. Θυμόταν την ατμόσφαιρα του σεληνιακού τοπίου της περιοχής, τις απαλές καμπύλες της άνυδρης γης της και την αγριότητα του φωτός της. Ως θεατρικός συγγραφέας, επεξεργαζόταν τέτοιες λεπτομέρειες στη φαντασία του και τις άφηνε να κατασταλάζουν εκεί, μερικές φορές για πολλά χρόνια, προτού τις διοχετεύσει σε κάποιο συμπαγές θεατρικό όραμα. Περιέγραφε την προσέγγισή του ως «μια παρατεταμένη, σταθερή, εξαντλητική διαδικασία της σκέψης. Και μετά, επιτέλους, το καθοριστικό άλμα από τη σκέψη στη σκηνή». Συχνά, άρχιζε με «σημειώσεις, παρατηρήσεις μέσα από την ίδια τη ζωή ή κάποιες φορές μέσα από την εφημερίδα». [...]

Για το εγχείρημα αυτό υπήρχαν ανάλογα προηγούμενα στην εποχή του. Στα νεανικά του χρόνια, ο Λόρκα είχε διαβάσει σε μετάφραση το μονόπρακτο του Τζον Μίλινγκτον Σινζ *Καβαλάρηδες στη θάλασσα* [...] και είχε εντυπωσιαστεί από το έργο και το επίτευγμα του Σινζ. Μολοντί ουδέποτε ομολόγησε δημόσια το χρέος που όφειλε στο έργο του Σινζ, είναι σίγουρο ότι το θεατρικό εκείνο είχε λειτουργήσει ως πρότυπο για τον *Ματωμένο γάμο*, επειδή είχε δείξει στον Λόρκα πόσο αποτελεσματικά μπορούσε κάποιος να μεταφέρει σε τραγωδία τις σκληρές συνθήκες της σύγχρονης ζωής.

Λέσλι Στέιντον, *Η μπαλάντα μιας ζωής. Λόρκα*,
Μετάχμιο, Αθήνα 2006, σσ. 354-357.
Μετάφραση: Γιάννης Καστανάρας, Πάνος Τομαράς.

Sevilla-1915

Σχέδια του Φ. Γκ. Λόρκα.

Το πρόβλημα του «καινούργιου» στο θέατρο βρίσκεται κατά μέγα μέρος στην πλαστικότητα, το ήμισυ του θεάματος εξαρτάται από τον ρυθμό, το χρώμα, τη σκηνογραφία. Πιστεύω ότι δεν υπάρχει στην πραγματικότητα ούτε θέατρο παλιό ούτε θέατρο νέο, αλλά θέατρο καλό και θέατρο κακό. Είναι ασφαλώς καινούργιο το «θέατρο προπαγάνδας» - καινούργιο λόγω του περιεχομένου του. Είναι καινούργιο εκείνο που αποβλέπει στη μορφή, είναι ο σκηνοθέτης που μπορεί ν' ακολουθήσει αυτό το καινούργιο αν έχει ερμηνευτικές ικανότητες.

Ένα παλιό έργο, καλά ερμηνευμένο, κι όσο το δυνατόν καλύτερα σκηνογραφημένο, μπορεί να προσφέρει μια αίσθηση καινούργιου θεάτρου. [...]

Το θέατρο περνάει απ' τον ρομαντισμό στον νατουραλισμό και στον μοντερνισμό (μικρό θέατρο εμπειρίας και τέχνης) για να καταλήξει πάντοτε στο ποιητικό θέατρο, το θέατρο της μεγάλης μάζας του Κοινού, το θέατρο-θέατρο, το αληθινό θέατρο... Κάθε θέατρο προχωρεί με τον ρυθμό της εποχής του, συγκεντρώνοντας τις συγκινήσεις, τους πόνους, τους αγώνες, τα δράματα της εποχής του. Το θέατρο πρέπει να συλλαμβάνει το συνολικό δράμα της σύγχρονης ζωής. Ένα θέατρο παλιό, δρεμμένο μόνο με τη φαντασία, δεν είναι θέατρο. Είναι απαραίτητο νά 'ναι γεμάτο πάθος, όπως το κλασικό, δέκτης του παλμού μιας ολόκληρης εποχής.

Το θέατρο πάντα με τραβούσε. Έδωσα στο θέατρο πολλές ώρες της ζωής μου. Έχω μια προσωπική και κατά κάποιο τρόπο αγωνιστική αντίληψη για το θέατρο. Θέατρο είναι η ποίηση που βγαίνει από το βιβλίο και γίνεται κάτι το ανθρώπινο. Και τότε μιλάει και φωνάζει, κλαίει και απελπίζεται. Το θέατρο απαιτεί από τα πρόσωπα που βγαίνουν στη σκηνή να έχουν «ένδυμα ποιητικό» και ταυτόχρονα να αφήνουν να φαίνονται τα κόκαλά τους, το αίμα τους. Πρέπει να είναι τόσο ανθρώπινα, τόσο φρικτά τραγικά, προσκολλημένα στη ζωή και στο φως της μέρας με τόση δύναμη που να αποκαλύπτουν τις προδοσίες τους, να αναμετρούν τα βάσανά τους και να αναβλύζει από τα χείλη τους όλη η λεβεντιά που έχουν τα γεμάτα αγάπη ή αηδία λόγια τους. Αυτό που δεν μπορεί να συνεχιστεί, είναι η επιβίωση των θεατρικών προσώπων που φτάνουν στη σκηνή στηριγμένα στα χέρια των δημιουργών τους. Είναι πρόσωπα κούφια, ολότελα άδεια· μέσα από το ύφασμα του γιλέκου τους δεν μπορείς να δεις παρά ένα σταματημένο ρολόι, ένα ψεύτικο κόκαλο ή ακαθαρσίες γάτας, όπως στις παλιές σοφίτες.

Ο Φεδερίκο και ο κόσμος του: Ο Ματωμένος γάμος

Ο *Ματωμένος γάμος* πρωτοπαρουσιάστηκε στο θέατρο Μπεατρίθ της Μαδρίτης, στις 8 Μαρτίου του 1933, λίγο μετά το φευγαλέο ανέβασμα του *Περλιμπλίν*. Είχα παραβρεθεί στις πρόβες που έκανε ο Φεδερίκο και στις οποίες έδειχνε την ικανότητά του ως σκηνοθέτη. Πάλευε με ηθοποιούς, οι οποίοι, ασυνήθιστοι σε έναν υποκριτικό τρόπο που έφερνε την απόλυτη ανανέωση του θεάτρου, βρίσκονταν αντιμέτωποι με ένα έργο όπου η σκηνική κίνηση και η γλώσσα έχουν μουσικό υπόβαθρο, τονισμένο συχνά από τον στίχο. [...]

Η παράσταση του *Ματωμένου γάμου* αποτέλεσε την πρώτη μεγάλη επιτυχία του Φεδερίκο ως δραματουργού, επιτυχία που επιβεβαίωνε αφ' ενός τη δύναμή του ως δραματικού ποιητή και αφ' ετέρου τη δυνατότητα να δεχτεί το μεγάλο κοινό ένα θέατρο ευγενούς καλλιτεχνικής πρόθεσης, στο οποίο ήταν διακριτά το ποιητικό και το φανταστικό στοιχείο. Τη βραδιά της πρεμιέρας, με το που ολοκληρώθηκε η δεύτερη πράξη, ο Φεδερίκο υποχρεώθηκε από το κοινό να βγει να χαιρετήσει. Θα προτιμήσω να το πω με ξένα λόγια: «Η αίθουσα ολόκληρη ξεσπάει σε παραληρηματικό χειροκρότημα που αναγκάζει τον συγγραφέα να βγει στη σκηνή... Αφού αποκαταστάθηκε η ησυχία, και κόπασε ο θυελλώδης ενθουσιασμός, η παράσταση συνεχίζει τη ροή της». Ήταν ακριβώς η επιτυχία του *Ματωμένου γάμου* που οδήγησε τον ποιητή στην Αργεντινή και καθόρισε τη θριαμβική παραμονή του στο Μπουένος Άιρες και στο Μοντεβιδέο. Η αργεντινή ηθοποιός Λόλα Μεμπρίβες ήθελε να προσφέρει στο Μπουένος Άιρες κάποιον εκπληκτικό θεατρικό νεωτερισμό ώστε να μπορέσει να ανταμείψει το κοινό της για μια μέτρια σαιζόν, κατά τη διάρκεια της οποίας είχε δοκιμάσει χωρίς επιτυχία διάφορους ηθοποιούς και έργα. [...]

«Η ελεύθερη και σκληρή πρόζα», λέει ο ίδιος ο ποιητής, «μπορεί να φτάσει σε υψηλές εκφραστικές ιεραρχίες, επιτρέποντάς μας μια υπερπήδηση εμποδίων που είναι απίθανο να επιτύχουμε μέσα στα αυστηρά μέτρα του στίχου. Ας έρθει με το καλό η ποίηση εκείνες τις στιγμές που η διάχυση και η φρενίτιδα του θέματος το απαιτούν... Ακολουθώντας αυτή τη φόρμουλα, δείτε, στον *Ματωμένο γάμο*, πως μέχρι την επιθαλάμια σκηνή ο στίχος δεν κάνει την εμφάνισή του με την ένταση και το εύρος που θα έπρεπε, και πως δεν παύει πια να κυριαρχεί στη σκηνή του δάσους και σε αυτήν που βάζει τέλος στο έργο».

Ο *Ματωμένος γάμος*, εξάλλου, είναι το έργο που δείχνει καλύτερα μία από τις οπτικές γωνίες του λορικού θεάτρου, αυτήν που συνεπάγεται τη θέαση του κόσμου ως οδηγημένου από τυφλές δυνάμεις. Η δράση υποστηρίζεται ως προσέγγιση σε ένα μυστήριο στο οποίο υποφώσκει μια εχθρική βουλή που όλα τα ορίζει. Δεν είναι τυχαίο που τα πρόσωπα εδώ, εκτός από τον Λεονάρδο, δεν έχουν ονόματα, όπως δεν είναι τυχαίο που οι δυνάμεις αυτές εμφανίζονται προσωποποιημένες –Θάνατος, Φεγγάρι– και που η άλογη δύναμη του αλόγου μετατρέπεται σχεδόν σε πρόσωπο. Η πρόσβαση σε αυτό το μυστηριώδες στάδιο όπου ο άνθρωπος είναι εμβόλιμος, και του οποίου σχηματίζει μέρος επίσης, θα μπορούσε να εξηγηθεί στα παρακάτω λόγια του Λεονάρδο:

*Αν φταίει κάποιος δεν είμ' εγώ,
αν φταίει κάποιος είναι η γη
κι η ευωδιά που ξεχύνεται
από τα στήθια σου.*

Αυτός ο τρόπος ύπαρξης κάνει τον άνθρωπο παιχνίδι ανεξήγητων δυνάμεων. Το δράμα πρέπει να συνίσταται, τουλάχιστον εν μέρει, στο ότι, κατευθυνόμενος ο άνθρωπος προς ένα πεπρωμένο που βρίσκεται πέρα από την ατομική συνειδησή του, οι ελάχιστονες εκούσιες πράξεις αποκτούν το αληθινό τους νόημα σε ένα άλλο επίπεδο πραγματικότητας:

*Μα σαν καβάλησα τ' άλογό μου
εκείνο μ' έφερε μπρος στην πόρτα σου.*

Κι αυτό το άλογο θα λάμψει με *διαμαντένιο πυρετό*, φωτισμένο από το φεγγάρι, και θα αναπτυχθεί δραματουργικά έτσι ώστε να κάνει τον Γαμπρό να πει: *Σ' όλον τον κόσμο δεν υπάρχει παρά ένα άλογο, κι είναι τούτο...*

Τα πράγματα, ακόμα και τα σχήματα, υπάρχουν περισσότερο, ή παύουν να υπάρχουν, για να αποκτήσουν υπόσταση σε άλλο επίπεδο. Θα πει ο Γαμπρός: *Το βλέπεις τούτο το χέρι; Λες ότ' είναι το χέρι μου; Είναι το χέρι του αδερφού μου και του πατέρα μου, το χέρι όλων όσοι πεθάναν από το σόι μου. Κι έχει τόση δύναμη, που μπορεί άμα θέλει να το ξεριζώσει τούτο το δέντρο.* Όμως, είναι τυπικό του ποιητή –όχι μόνο του θεάτρου του αλλά και της ποίησής του ίσως– να μην διαλύει σε ασαφείς αφαιρέσεις τις αμέτρητες λεπτομέρειες μιας άμεσης πραγματικότητας από τις οποίες βρίθει το φόντο και η πλοκή του έργου. [...]

Ο *Ματωμένος γάμος* είναι, περισσότερο από άλλα έργα, η σχηματοποίηση μιας συγκεκριμένης τοποθέτησης του ανθρώπου απέναντι στην πραγματικότητα που τον περιβάλλει. Σχηματοποίηση, περισσότερο από σύμβολο, είναι ο Θάνατος και το Φεγγάρι ως πρόσωπα. Ούτε ο ένας ούτε το άλλο έχουν στην τραγωδία αφηρημένη και οικουμενική αξία· υπάρχουν για έναν καθορισμένο και συγκεκριμένο θάνατο. [...]

Ο θάνατος έχει σχεδιαστεί σαν μια πράξη που έχει ένα μακρινό απόηχο ατομικής εκδίκησης. Ο ποιητής εξατομικεύει τα κίνητρα των δύο αυτών προσώπων –Φεγγάρι, Θάνατος– και τα φέρνει κοντά στο επίπεδο στο οποίο κινούνται τα υπόλοιπα «πλάσματα» του έργου. Όταν ο Θάνατος εμφανίζεται στην τελευταία πράξη, το δραματουργικό του παράστημα δεν είναι ούτε περισσότερο ούτε λιγότερο πραγματικό από αυτό των υπόλοιπων προσώπων.

Η ιδιοφυής εξατομίκευση του θανάτου, κατά κάποιο τρόπο αποστασιοποιημένη από τον οικουμενικό και αφηρημένο συμβολισμό του, υπακούει σε ένα ανθρώπινο συναίσθημα που πάλλεται από έναν απόηχο χιλιετιών: την τυχαιότητα του θανάτου. Ο θάνατος δεν είναι το τέλος ενός κύκλου ζωής, αλλά η αποτυχία της. Κάθε θάνατος είναι βίαιος και έχει, κατά κάποιον τρόπο, κάτι από δολοφονία. Ο άνθρωπος δεν τελειώνει όπως το λουλούδι, αλλά σαν το βάζο που το περιέχει.

Ο ποιητής χειρίζεται τη δραματουργική του ύλη από μια καθορισμένη σχέση του ανθρώπου με το μέσο του, που υψώνεται από μια συγκεκριμένη πραγματικότητα με παπούτσια, γιλέκα και κουμπιά, ή με πάθη και συγκινήσεις, ως τις πύλες του μυστηρίου. Από την άλλη μεριά, η μοίρα, ο θάνατος, το φως με όλα τα συμφραζόμενά τους, κατεβαίνουν στο επίπεδο που συνιστούν οι καθημερινές πραγματικότητες. Αυτό το διπλό παιχνίδι ποίησης και ρεαλισμού θα συνεχίσει να γοητεύει αλλά και να μπερδεύει αναγνώστες και σκηνοθέτες.

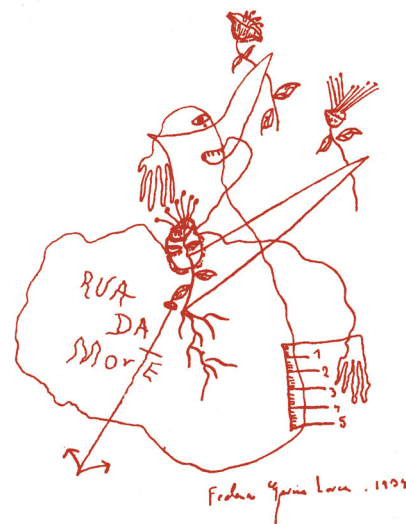
Francisco García Lorca, *Federico y su mundo*, Alianza Editorial, Μαδρίτη (1980), σ. 520, με πρόλογο του Mario Hernández.
Μετάφραση επιλεγμένων αποσπασμάτων από τις σελίδες 335-339 και 342-344 που αντιστοιχούν στο κεφάλαιο "Bodas de sangre", για το πρόγραμμα της παρούσας παράστασης: Αγαθή Δημητρούκα.

Το θέατρο είναι ένα από τα περισσότερα εκφραστικά
και ωφέλιμα όργανα
για να οικοδομηθεί ένα έθνος.
Είναι το βαρόμετρο του μεγαλείου του
ή της παρακμής του. Ένα ξύπνιο θέατρο, καλά
προσανατολισμένο σε όλους του τους τομείς,
από την τραγωδία ως το καμειδύλλιο,
μπορεί να μεταβάλει την ευαισθησία ενός λαού
μέσα σε λίγα χρόνια.
Ένα διασπασμένο θέατρο
με αδύνατα πέλματα αντί για φτερά μπορεί
να φτηνώνει και να αποκοιμίζει ένα ολόκληρο έθνος.
Ένας λαός που δεν βοηθάει και δεν υποστηρίζει
το θέατρό του, αν δεν είναι νεκρός,
είναι ετοιμοθάνατος, όπως και το θέατρο
που δεν αποδίδει τον κοινωνικό παλμό,
τον ιστορικό παλμό, το δράμα των ανθρώπων
και το ειδικό χρώμα της πατρίδας
και του πνεύματός της με το γέλιο ή με το δάκρυ,
δεν έχει δικαίωμα να λέγεται θέατρο.
πρέπει να λέγεται αίδουσα παιχνιδιών
ή τόπος για να συντελείται η φριχτή αυτή πράξη
που λέγεται «σκοτώνω την ώρα μου».

Το θέατρο πρέπει να επιβάλλεται στο Κοινό
και όχι το Κοινό στο θέατρο.

Γ' αυτόν τον σκοπό ηθοποιοί και συγγραφείς πρέπει,
με αιματηρό αντάλλαγμα,
να περιβληθούν με μεγάλο κύρος,
γιατί το θεατρικό Κοινό είναι σαν τα παιδιά
στο σχολείο: λατρεύει τον σοβαρό και αυστηρό
δάσκαλο που απαιτεί και απονέμει δικαιοσύνη
και γεμίζει άσπλαχνες καρφίτσες το κάδισμα όπου
κάδονται επιεικείς και δειλοί δάσκαλοι,
που ούτε διδάσκουν ούτε αφήνουν τους άλλους
να διδάξουν. Και είναι δυνατό να διδάξουμε το Κοινό
– υπογραμμίζω πως λέω Κοινό, όχι λαός.
Είναι δυνατό να το διδάξουμε,
γιατί εγώ ο ίδιος είδα να σφυρίζουν τον Ντεμπυσσύ
και τον Ραβέλ και παρακολούθησα τις δορυβάδεις
αργότερα επευφημίες ενός λαϊκού Κοινού για τα έργα
που πριν είχαν αποδοκιμαστεί.

Συμβολισμός στο έργο του Λόρκα

Τόσο η ποίηση όσο και το θέατρο του Λόρκα, βρίθει συμβολισμών των οποίων η σημασιολογική έννοια ανάγεται στις αρχαϊκές θρησκείες, στην παγκόσμια μυθολογία και στην προϊστορία της ανθρωπότητας. Το μαχαίρι, το φεγγάρι, το αίμα, η γη, η γονιμότητα και το νερό αποτελούν αρχέτυπα σύμβολα που συναντούμε συχνά στο έργο του ανδαλουσιανού ποιητή.

Το φεγγάρι Αυτό το αστρικό σύμβολο, συνδεδεμένο με το νυχτερινό τοπίο, προκαλεί πάρα πολλά συναισθήματα, όπως για παράδειγμα θλίψη ή μελαγχολία, και η φύση του είναι απόλυτα ρομαντική. Ο Λόρκα, ωστόσο, αποδίδει σε αυτό το σύμβολο έναν επικίνδυνο χαρακτήρα. Για τον Λόρκα το φεγγάρι κατέχει μια προφητική δύναμη που αφορά στην αίσθηση του μυστηρίου της ζωής και του θανάτου. Εμφανίζεται κατ' επανάληψη στο έργο του και συμβολίζει την παρουσία του θανάτου. Στο ποίημα *Το φεγγάρι και ο θάνατος*¹ (*La luna y la muerte*), είναι φανερό η μυθολογική χροιά αυτού του συμβόλου. Η σελήνη λάμπει γιατί αντανακλά το ηλιακό φως. Κάποιες νύχτες χωρίς φεγγάρι, όταν κυριαρχεί το απόλυτο σκοτάδι, η απουσία αυτού του συμβόλου αντιπροσωπεύει την ψυχή που βιώνει την εμπειρία του θανάτου. Οι φάσεις της σελήνης, η γένεση και η πορεία που ακολουθεί μέχρι την πλήρη εξαφάνισή της αντιστοιχούν κατ' αναλογία στην πορεία της ανθρώπινης ζωής, από τη γέννηση έως τον θάνατο. Οι σεληνιακές φάσεις συνειρμικά συνδέονται με τον δι-συσπόμετο χαρακτήρα αυτού του αστρικού σώματος και στην πλειοψηφία τους τού αποδίδουν μία μυθολογική και συμβολική αίσθηση.

Το αίμα Το σύμβολο αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στις αρχαϊκές θρησκείες. Η πορεία του καθαγιασμού είναι η ακόλουθη: ζωή, αίμα, ψυχή. Στην Παλαιά Διαθήκη αναφέρεται ότι «ψυχή πάσης σαρκός αίμα αυτού εστί». Ο συμβολισμός του αίματος δημιουργεί παράλληλα δύο αντικρουόμενα συναισθήματα: αποστροφή και έλξη. Σε ορισμένους λαούς το αίμα θεωρείται όχημα της ψυχής· αυτό εξηγεί τις τελετουργίες θυσιών, όπου δίνεται πολύ μεγάλη προσοχή ώστε να μην χυθεί το αίμα του θύματος στο φως του ήλιου. Επίσης, το αίμα ανήκει και στον γενικότερο συμβολισμό του κόκκινου χρώματος. Για τον Λόρκα το αίμα αποτελεί μια συνεχή εμμονή τόσο στην ποίηση όσο και στα θεατρικά του έργα, και το χρησιμοποιεί συνδυάζοντας θέματα και μυθικά μοτίβα των αρχαϊκών θρησκειών.

¹ Σ.Τ.Μ.: στην ισπανική γλώσσα το φεγγάρι, όπως και ο θάνατος είναι ουσιαστικά θηλυκού γένους.

Για το πρωτόγονο «είναι», το αίμα και το φεγγάρι απαρτίζουν ένα αδιαχώριστο δίπολο και για τον λόγο αυτό, στο ποίημα *Θρήνος για τον Ιγνάθιο Σάντσειθ Μεχίας* τα δύο σύμβολα, σχεδόν, ταυτίζονται. Στο ποίημα αυτό η ελεγεία είναι παρόμοια με αυτή που συναντούμε στις αρχαίες τελετουργίες θυσιών, όπου εφαρμόζονταν με απόλυτη ακρίβεια συγκεκριμένοι κανόνες από τους γονείς προς τα θύματα. Δεν είναι μόνο το αίμα του ταύρου που συνιστά μια τελετουργία αλλά και το αίμα του ταυρομάχου που μετατρέπεται σε ιερό θύμα. Το δεύτερο μέρος του ποιήματος [με τίτλο το *Σκόρπιο αίμα*] αρχίζει με μία φόρμα που επαναλαμβάνεται έξι φορές, καθώς ο ποιητής δεν θέλει να δει το αίμα του Ιγναθίου. Αυτή η συγχρονισμένη επανάληψη προσομοιάζει στις τελετουργίες που επιτελούσαν οι αρχαίες γενεές. Λίγο πιο κάτω το αίμα συνδέεται άμεσα με το φεγγάρι.

Δεν θέλω να το βλέπω!

*Πες στο φεγγάρι να φανεί,
γιατί δεν θέλω πια να βλέπω
το αίμα του Ιγναθίου στην αρένα.*

Δεν θέλω να το βλέπω!. [...]

*Μη! μη μου λέτε να το βλέπω!
Το ανάβρυσμά του να μη βλέπω
κάθε φορά να λιγοστεύει [...]*

*Ποιος μου φωνάζει να κοιτάξω;
Μη! μη μου λέτε να το βλέπω! [...]*

(*Θρήνος για τον Ιγνάθιο Σάντσειθ Μεχίας -μέρος 2°:*
Το σκόρπιο αίμα)

Στο *Σκόρπιο αίμα* ο Λόρκα παραπέμπει στο απόλυτο σύμβολο της θυσίας. Όλα τα υγρά που οι αρχαίοι λαοί πρόσφεραν ως θυσία στους νεκρούς και στους θεούς (γάλα, μέλι, κρασί) αποτελούν εικόνες ή πρόδρομες μορφές της πιο ουσιαστικής προσφοράς, δηλαδή του αίματος. [...] Στον *Ματωμένο γάμο* το ίδιο θέμα επανέρχεται. Ο ποιητής ταυτίζει συχνά το φεγγάρι, το αίμα και τον θάνατο. Το θέμα φεγγάρι/αίμα παραπέμπει, επίσης, στο θέμα της γονιμότητας, δεδομένου ότι ο Λόρκα συνδέει τη γη με τη λειτουργία

και την ανάπτυξη του φυτικού βασιλείου, ενσωματώνοντάς το στην αντίστοιχη ιδεολογία των αρχαίων θρησκειών: *Αίμα που το βλέπει το φως, το πίνει το χώμα*. Τα σύμβολα του μαχαιριού και του αίματος ταυτίζονται ξανά στις δύο πρώτες πράξεις του *Ματωμένου γάμου*, κατά τη διάρκεια των οποίων υπονοείται ένα τραγικό γεγονός. Μάλιστα, στην 1^η σκηνή της Γ' πράξης, το φεγγάρι εμφανίζεται όταν η Νύφη και ο Λεονάρδο, κυνηγημένοι, κρύβονται στο δάσος. Δεν πρόκειται για ένα συνηθισμένο φεγγάρι, φωτεινό και ρομαντικό, αλλά για μια μορφή στην οποία ενυπάρχει ένας καθαρά μυθολογικός χαρακτήρας. Το φεγγάρι και ο θάνατος συμβαδίζουν για να μας προϊδεάσουν για τα επικείμενα θύματα. Έτσι, ο θάνατος των δύο ανδρών (του Λεονάρδο και του Γαμπρού) που θα ακολουθήσει, ανάγεται σε έναν τελετουργικό θάνατο.

Το άλογο Ο συμβολισμός του αλόγου στο έργο του Φεδερίκο Γκαρθία Λόρκα είναι εξαιρετικά ευρύς. Το ζώο αυτό σε ορισμένες περιπτώσεις συμβολίζει τον θάνατο, το πάθος ή ακόμη και την υπογονιμότητα· ορισμένες φορές παρουσιάζεται ως μυθολογικό και κοσμικό σημάδι. Το άλογο είναι παιδί της νύχτας και του μυστηρίου. Αυτό το αρχετυπικό άλογο είναι ταυτόχρονα φορέας και του θανάτου και της ζωής· συνδεδεμένο με τη φωτιά λειτουργεί ως καταστροφέας αλλά και θριαμβευτής ταυτόχρονα, ενώ συνδεδεμένο με το νερό παραπέμπει στην γενικότερη ανθρώπινη ανάγκη για τροφή αλλά και σε μια αίσθηση ασφυξίας.

Το μαχαίρι και το στιλέτο Ο Λόρκα αποδίδει στο στιλέτο και στο μαχαίρι τη σημασία που είχαν στις αρχαίες θρησκείες: συμβολίζουν την οργή, τον θάνατο και την εκδίκηση, ενώ ως όργανα μαρτυρίου, τη θυσία. Σύμφωνα με την αρχαϊκή αντίληψη, όπου η αιματηρή θυσία θεωρείται απαραίτητη και ιερή, το μαχαίρι αποτελεί το μέσο που την πραγματοποιεί και, κατά συνέπεια, συνδέεται συνειρμικά είτε με συναισθήματα απέχθειας είτε με συναισθήματα πάθους, ανάλογα με την περίπτωση. Το μαχαίρι αποτελεί μέρος της πατρογονικής θυσίας. Στα ποιήματα *Puñal* (Στιλέτο) και *Sorpresa* (Εκπληξη) ο Λόρκα αποδίδει στο μαχαίρι και στο στιλέτο ένα μακάβριο συναίσθημα. Στον ποιητικό μονόλογο του φεγγαριού στον *Ματωμένο γάμο*, τονίζεται ακόμη περισσότερο αυτή του η εμμονή:

F. García Lorca

Ένα μαχαίρι έχω κρεμάσει
μες στον ανταριασμένο αγέρα,
που λαχταράει, μολύβι τώρα,
πόνος να γίνει μες στο αίμα.

Και στη συνέχεια, στους ίδιους στίχους, λέει ο ποιητής:

Αφήστε με να μπω! Παγώνω
στους τοίχους και στα παραθύρια.
Μια στέγη ανοίχτε, μια καρδιά,
να μπω να ζεσταθώ λιγάκι!
Αχ, πώς κρυώνω! Οι στάχτες μου
—μέταλλα κοιμισμένα— ψάχνουν σε κάμπους και βουνά
της φλόγας την κορφή να βρούνε.

(Ματωμένος γάμος, Β' πράξη)

Στους προαναφερθέντες στίχους, το φεγγάρι συμβολίζει τον θάνατο: το μαχαίρι στον «ανταριασμένο αέρα», δημιουργεί την αίσθηση της θυσίας και του αίματος. Το φεγγάρι και ο θάνατος ταυτίζονται απόλυτα, ενώ το μαχαίρι εγκαταλελειμμένο στον αέρα αποτελεί προάγγελο του θανάτου. Το θέμα φεγγάρι/αίμα προκύπτει από το θέμα φεγγάρι/θάνατος.

Manuel Antonio Arango, *Simbolo y simbología en la obra de Federico García Lorca*, Fundamentos, 1998.
Σύνθεση κειμένων-απόδοση: Ελπίδα Βιάννη.

Θέλω να κοιμηθώ τον ύπνο των μήλων
να ξεμακρύνω από τον σάλο των κοιμητηρίων.
Θέλω να κοιμηθώ τον ύπνο του παιδιού εκείνου
που ήθελε να κόψει την καρδιά του στ' ανοιχτά της θάλασσας.

Δεν θέλω να μου ξαναπούν πως οι νεκροί δεν χάνουνε
το αίμα:
πως το σαπισμένο σώμα συνεχίζει να ζητάει νερό.
Δεν θέλω πληροφόρηση για τα μαρτύρια που κάνει το χορτάρι,
ούτε για τη σελήνη με το στόμα του ερπετού
που δουλεύει πριν απ' το ξημέρωμα.

Θέλω να κοιμηθώ μια στιγμή,
μια στιγμή, ένα λεπτούλι, έναν αιώνα.
Για να μάθουν όλοι πως δεν έχω πεθάνει.
πως υπάρχει ένας σταύλος χρυσού μες στα χείλη μου.
πως είμαι ο φίλος ο μικρός του Δυτικού ανέμου.
πως είμαι η απέραντη των δακρύων μου σκιά.

Προστάτεψέ με απ' την αυγή μ' ένα πέπλο,
γιατί φούχτες από μυρμήγκια θα μου ρίξει,
και βρέξε με νερό σκληρό τα παπούτσια μου
για να γλιστρήσει το κεντρί του σκορπιού της.

Γιατί θέλω να κοιμηθώ των ύπνο των μήλων
για να μάθω έναν θρήνο που θα με καθάριζε απ' το χώμα.
γιατί θέλω να ζήσω με το σκοτεινό παιδί εκείνο
που ήθελε να κόψει την καρδιά του στ' ανοιχτά της θάλασσας.

Ο Ματωμένος γάμος στο ΚΘΒΕ

Θεατρική περίοδος 1963-1964

Πρώτη παράσταση: 8 Οκτωβρίου 1963

Θέατρο Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών.

Μετάφραση: Νίκος Γκάτσος, **Σκηνοθετική επιμέλεια:** Κα Κυβέλη (σε συνεργασία με τον Αλέξη Σολομό), **Σκηνογραφία-κοστούμια:** Γιώργος Βακαλό, **Μουσική:** Μάνος Χατζιδάκις, **Βοηθός σκηνοθέτη:** Έλλη Νεζερίτη.

Διανομή: Η κα Κυβέλη (ΜΑΝΑ), Θάλεια Καλλιγά (ΝΥΦΗ), Αλέκα Παϊζη (ΠΕΘΕΡΑ), Κλειώ Νικολάου (ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΛΕΟΝΑΡΔΟ), Σούλα Δημητρίου (Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΑΝ ΖΗΤΙΑΝΑ), Μιράντα Οικονομίδου (ΔΟΥΛΑ), Κατερίνα Βασιλάκου (α΄ ΚΟΡΙΤΣΙ), Καίτη Δασύλλα (β΄ ΚΟΡΙΤΣΙ), Πέρη Ποράβου (γ΄ ΚΟΡΙΤΣΙ), Ηρώ Μπιφένρου (ΓΕΙΤΟΝΙΣΣΑ), Ηλίας Σταματίου (ΛΕΟΝΑΡΔΟ), Αλέκος Πέτσος (ΓΑΜΠΡΟΣ), Δημήτρης Βεάκης (ΠΑΤΕΡΑΣ ΤΗΣ ΝΥΦΗΣ), Κώστας Ναός (ΦΕΓΓΑΡΙ), Μιχάλης Βασιλείου (α΄ ΞΥΛΟΚΟΠΟΣ), Νέλσων Μωραϊτόπουλος (β΄ ΞΥΛΟΚΟΠΟΣ), Χρήστος Καλαβρουζιώτης (γ΄ ΞΥΛΟΚΟΠΟΣ), Ηλίας Πλακίδης (α΄ ΠΑΛΙΚΑΡΙ), Μιχάλης Ρωμανός (β΄ ΠΑΛΙΚΑΡΙ), Βασίλης Βάρνας (ΚΑΛΕΣΜΕΝΟΣ), ΜΑΥΡΟΦΟΡΕΣ: Όλγα Τολίκα, Δέσποινα Σφάντζικα, Κορίνα Χαλβαδοπούλου, Βίκυ Παπαδοπούλου, ΚΑΛΕΣΜΕΝΟΙ: Σπύρος Βοσκίδης, Κώστας Χαριλάου, Ευάγγελος Κιοτσέκογλου.

Θεατρική περίοδος 1978-1979

Πρώτη παράσταση: 9 Δεκεμβρίου 1978, Ξάνθη.

Μετάφραση: Νίκος Γκάτσος, **Σκηνοθεσία:** Πάνος Παπαϊωάννου, **Σκηνογραφία-κοστούμια:** Ρένα Γεωργιάδου, **Τραγούδια:** Μάνος Χατζιδάκις, **Διδασκαλία τραγουδιών:** Αίγλη Χαβά-Βάγια.

Διανομή: Ανθή Κarioφύλλη (ΜΑΝΑ), Κώστας Νταλιάνης (ΓΑΜΠΡΟΣ), Μαργαρίτα Γεράρδου (ΓΕΙΤΟΝΙΣΣΑ, ΔΟΥΛΑ, ΘΑΝΑΤΟΣ), Αφροδίτη Ιωαννίδου (ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΛΕΟΝΑΡΔΟ), Θεανώ Κρασσά (ΠΕΘΕΡΑ), Γιώργος Ντουμούζης (ΛΕΟΝΑΡΔΟ), Εβίτα Παπασπύρου (α΄ ΚΟΡΙΤΣΙ), Ηλίας Σταματίου (ΠΑΤΕΡΑΣ), Ρέα Φορτούνα (ΝΥΦΗ), Γιάννης Πανώριος (α΄ ΠΑΛΙΚΑΡΙ, β΄ ΞΥΛΟΚΟΠΟΣ), Σάκης Πετκίδης (β΄ ΠΑΛΙΚΑΡΙ, γ΄ ΞΥΛΟΚΟΠΟΣ), Γιάννης Κοκκινίδης (γ΄ ΠΑΛΙΚΑΡΙ), Άννα Παχτίτη (β΄ ΚΟΡΙΤΣΙ, ΓΕΙΤΟΝΙΣΣΑ), Τάσος Υφαντής (α΄ ΞΥΛΟΚΟΠΟΣ), Πάνος Παπαϊωάννου (ΦΕΓΓΑΡΙ). ΜΟΥΣΙΚΟΙ: Χρόνης Παπαμόσχος, Παύλος Γαϊτανίδης (κιθάρα).

ΧΟΡΟΘΕΑΤΡΟ

Θεατρική περίοδος 1998-1999

Πρώτη παράσταση: 21 Δεκεμβρίου 1998

Μονή Λαζαριστών-Σκηνή Σωκράτης Καραντινός.

Χορογραφία: Αναστασία Θεοφανίδου, **Μουσική:** Πάρις Παρασχόπουλος-Νίκος Βουδούρης, **Σκηνογραφία-κοστούμια:** Αφροδίτη Κουτσουδάκη, **Σκηνοθετική-δραματολογική επιμέλεια:** Νίκος Σακαλίδης, **Φωτισμοί:** Τάσος Σγουρομάλλης.

Χορευτές: Ηλίας Τσάκωνας (ΦΕΓΓΑΡΙ), Χαρά Θεοτοκάτου (ΘΑΝΑΤΟΣ), Στέλλα Λιονάκη (ΚΟΡΙΤΣΙ), Ευαγγελία Χριστοφοράτου (ΜΑΝΑ), Γιάννης Μάρτος (ΓΑΜΠΡΟΣ), Δημήτρης Ιορδανίδης (ΦΑΝΤΑΣΜΑ ΠΑΤΕΡΑ), Σιουίτσι Οτάνι (ΦΑΝΤΑΣΜΑ ΜΕΓΑΛΟΥ ΓΙΟΥ), Οδυσσέας Κεσίδης (ΠΑΤΕΡΑΣ), Κατερίνα Κερβανίδου (ΝΥΦΗ), Πένυ Χριστοπούλου

(ΔΟΥΛΑ), Μαρλέν Βερσιούρεν (ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΛΕΟΝΑΡΔΟ), Κώστας Γεράρδος (ΛΕΟΝΑΡΔΟ), Δημήτρης Ιορδανίδης, Σιουίτσι Οτάνι (ΠΑΛΙΚΑΡΙΑ), Δημήτρης Ιορδανίδης, Σιουίτσι Οτάνι, Οδυσσέας Κεσίδης (ΞΥΛΟΚΟΠΟΙ). ΜΟΥΣΙΚΟΙ: Νίκος Βουδούρης (πιάνο), Λευτέρης Λεοντζάκος (βιολί, βιόλα), Κώστας Χάνης (κρουστά), Δημήτρης Στυλιανίδης (κοντραμπάσο), Όλγα Αθανασιάδου (φωνή έναρξης), Ελένη Κρασάκη (φωνή φινάλε), Αργύρης Παπαγεωργίου (ηχητικά εφφέ).

Νίκος Γκάτσος

Γεννήθηκε το 1911 στην Ασέα Αρκαδίας, όπου και τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο. Για το Γυμνάσιο πήγε στην Τρίπολη κι εκεί γνώρισε τα λογοτεχνικά βιβλία και τις μεθόδους αυτοδιδασκαλίας ξένων γλωσσών. Όταν ήρθε στην Αθήνα για να εγγραφεί στη Φιλοσοφική Σχολή, γνώριζε ήδη αγγλικά και γαλλικά, καθώς, επίσης, το έργο του Σολωμού και του Παλαμά, το δημοτικό τραγούδι και τις νεωτεριστικές τάσεις στην ποίηση της Ευρώπης.

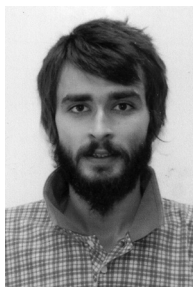
Τα πρώτα του ποιήματα –μικρής έκτασης και κλασικού ύφους– δημοσιεύτηκαν στη *Νέα Εστία* το 1931 και στον *Ρυθμό* το 1933. Στη συνέχεια, συνεργάστηκε κυρίως με τα *Νέα Γράμματα*, τα *Καλλιτεχνικά Νέα* και τα *Φιλολογικά Χρονικά*, δημοσιεύοντας κριτικά άρθρα και σημειώματα. Την υποδειγματική ποιητική του σύνθεση *Αμοργός* την εξέδωσε από τον Αετό το 1943. Τελειώνοντας ο πόλεμος, συνεργάστηκε με την Αγγλοελληνική Επιθεώρηση ως μεταφραστής και με το Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας ως ραδιοσκηνοθέτης, για λόγους καθαρά βιοποριστικούς.

Για τους ίδιους λόγους ξεκίνησε να γράφει στίχους πάνω στις μουσικές του Μάνου Χατζιδάκι, προσδιορίζοντας, έτσι, και καθορίζοντας το σύγχρονο ελληνικό τραγούδι. Αργότερα, συνεργάστηκε και με τον Μίκη Θεοδωράκη και τον Σταύρο Ξαρχάκο, αλλά και με άλλους αξιόλογους συνθέτες. Κυριότεροι κύκλοι τραγουδιών του οι: *Μυθολογία* (1965), *Νυν και αεί* (1974), *Δροσουλίτες* (1975), *Αθανασία* και *Τα παράλογα* (1976), *Ρεμπέτικο* (1983), *Σκοτεινή μητέρα* (1986) και *Μύθοι μιας γυναίκας* (1988). Το στιχουργικό του έργο κυκλοφορεί συγκεντρωμένο στον τόμο *Όλα τα τραγούδια* (1999).

Μετάφρασε πολλά θεατρικά έργα για το Θέατρο Τέχνης, το Εθνικό Θέατρο και το Λαϊκό Θέατρο, όπως: από τα ισπανικά, *Ματωμένος Γάμος* (1945), *Το σπίτι της Μπερνάρντα Άλμπα* (1954) και *Ο Περλιμπλίν και η Μπελίσσα* (1959), του Φ. Γκ. Λόρκα συγκεντρωμένα στον τόμο *Θέατρο και ποίηση* (1990), και *Φουέντε Οβεχούνα* (1958), του Λόπτε ντε Βέγκα· από τα αγγλικά, *Μονόπρακτα* (1957, 1959), του Τ. Ουίλλιαμς, *Ιώβ* (1959) του Α. Μακ Λης, *Ο πατέρας* (1962), του Α. Στρίντμπεργκ και *Ταξίδι μιας μεγάλης μέρας μέσα στη νύχτα* (1965) του Ε. Ο' Νηλ.

Τιμήθηκε με το Βραβείο του Δήμου Αθηναίων (1987) για το σύνολο του έργου του και του απονεμήθηκε ο τίτλος του Αντεπιστέλλοντος Μέλους της Βασιλικής Ακαδημίας Καλών Γραμμάτων της Βαρκελώνης (1991) για τη συμβολή του στη διάδοση της ισπανικής λογοτεχνίας στην Ελλάδα. Επέστρεψε στην Ασέα, πλήρης ημερών και γνώσεων, στις 12 Μαΐου 1992.

Βιογραφικά σημειώματα

ΣΠΥΡΟΣ ΑΘΗΝΑΙΟΥ (ηθοποιός)

Σπουδές: Σχολή Δραματικής Τέχνης Γ. Ροντίδη (αριστούχος). Παρακολούθησε σεμινάρια με τον L. Regina (Η τέχνη του κλόουν) και με την J. Cerulo (Για τη μέθοδο Μιχαήλ Τσέχωφ). Ειδικός μηχανογραφημένου λογιστηρίου.

Συμμετείχε στις παραστάσεις: Ο κύκλος με την κιμωλία στον Καύκασο (ΚΘΒΕ), Η κοιμωμένη ξύπνησε (Νέο Θέατρο), Τουραντώ (Θέατρο Σοφούλη), Δον Κάρλος (ΚΘΒΕ), Ντόλλυ! (ΚΘΒΕ), Αντιγόνη (Acta Est). **Συνεργάστηκε με τους σκηνοθέτες:** Σ. Χατζάκη, Ι. Σιδέρη, Γ. Καλατζόπουλο, Κ. Αρβανιτάκη, Γ. Ιορδανίδη, Γ. Κιουρτσίδη. **Συμμετείχε σε παραστάσεις** κουκλοθεάτρου, σε κάποιες εκ των οποίων έχει αναλάβει και την κατασκευή της κούκλας.

Σκηνοθέτησε τις κινηματογραφικές ταινίες: Μούσα, Ohio Impromptu, Στο μέρος της ανάρρωσής μου. **Συμμετείχε** σε διάφορες ταινίες μικρού μήκους καθώς και στην ταινία Carousell (σκην. Σ. Τσαρούχα).

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΒΑΛΑΚΟΥ (ηθοποιός)

Σπουδές: Δραματική Σχολή Β. Ρώτα.

Πρωτοεμφανίστηκε στο θέατρο το 1949 στο έργο *Νυφιάτικο τραγούδι* του Νότη Περιγιάλη δίπλα στον Αιμίλιο Βεάκη. **Συνεργάστηκε** με το Εθνικό θέατρο, το ΚΘΒΕ και με πολλούς ιδιωτικούς θιάσους. Επίσης, το 1958, συγκρότησε δικό της θίασο. Έπαιξε **σε περισσότερα από 120 έργα** του κλασικού και σύγχρονου δραματολογίου (Σαίξπηρ, Σίλλερ, Ίψεν, Τσέχωφ, Σω, Λόρκα, Ζιρωντού, Ουίλλιαμς, Μπρεχτ, Ντύρρενματ, Μπέκετ, Ζενέ κ.ά.). Στην ωριμότητά της **προτείνει έναν προσωπικό τρόπο ερμηνείας** σε έργα του αρχαίου δράματος και **ανανεώνει** το παραδοσιακό ύφος, ερμηνεύοντας μεγάλους ρόλους στα έργα: *Πέρσες*, *Αντιγόνη*, *Ηλέκτρα*, *Οιδίποδας Τύραννος*, *Τρωάδες*, *Βάκχες*, *Ιφιγένεια η εν Ταύροις*, *Μήδεια*, *Φοίνισσες*, *Μήδεια του Σενέκα* κ.ά. Πολλές είναι και οι συμμετοχές της στο **ραδιόφωνο** καθώς επίσης και στον **κινηματογράφο**.

ΝΙΚΟΣ ΒΟΥΔΟΥΡΗΣ (μουσική διδασκαλία)

Σπουδές: Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης. Συνεργάστηκε με το **Αέναον Χοροθέατρο** του ΚΘΒΕ, ως πιανίστας και ως μουσικός σύμβουλος. Έχει γράψει, προσαρμόσει και διασκευάσει περισσότερα από 300 κομμάτια πιάνου για την άσκηση των χορευτικών της ομάδας. **Συνεργάστηκε με το ΚΘΒΕ** ως μουσικός δάσκαλος, συνθέτης ή πιανίστας στα έργα: *Ερωτευμένος πειρατής*, *Μεταμορφώσεις*, *Αιχμές*, *Χαμάμ*, *Στίχοι*, *Ματωμένος γάμος*, *Ρωμαίος και Ιουλιέτα επί δύο*, *Πλούτος*, *Καραγκιόζης ο Μέγας*, *Σαμιά*, *Οι αλλοπαρμένοι*, *Εκάβη-Κύκλωπας*, *Το Κατερινάκι από το Χαϊλμπρόν*, *Αντιγόνη*, *Βάτραχοι*, *Το πένθος ταιριάζει στην Ηλέκτρα*, *Η μοιρασιά του διαβόλου*, *Τραχίνιες*, *Ο Αρχοντοχωριάτης*, *Ειρήνη*, *Οπερέτα*, *Machinal*, *Ορέστης* κ.ά., καθώς και ως σκηνοθέτης στα εκπαιδευτικά προγράμματα *Σερφάροντας στο ΚΘΒΕ*, *Ιλιάδος Ίχνησεις* και *Εικόνες από τον Βίζυρνό*. **Διδάσκει μουσική** στη Δραματική Σχολή του ΚΘΒΕ.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΙΑΜΑΛΗ (ηθοποιός)

Σπουδές: Δραματική Σχολή ΚΘΒΕ. Αγγλική Φιλολογία στο ΑΠΘ. Τα τελευταία πέντε χρόνια **συνεργάζεται** με το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΙΔΗ (ηθοποιός)

Σπουδές: Δραματική Σχολή ΚΘΒΕ. Έχει **συνεργαστεί** με το ΚΘΒΕ, τους θιάσους της Κ. Δανδουλάκη, του Κ. Καρρά, του Γ. Βόγλη, τα Θέατρα Λαμπέτη, Αθήναιον, το Αμφι-θέατρο του Σ. Ευαγγελάτου, τα ΔΗΠΕΘΕ Κρήτης, Ρόδου και Καλαμάτας.

Συμμετείχε στις παραστάσεις: *Ερωφίλη*, *Εβραία*, *Ο γλάρος*, *Ομήρου Οδύσσεια*, *Το φάντασμα της Μασσαλίας*, *Κλυταιμνήστρα*, *Η γυναίκα του Λωτ*, *Λυτρωμένοι*, *Ο καλός άνθρωπος του Σετσουάν*, *Τραχίνιες*, *Ο Αρχοντοχωριάτης*, *Ντόλλυ!*, *Ο επιθεωρητής*, *Ιφιγένεια η εν Ταύροις* κ.ά.

Συνεργάστηκε με τους σκηνοθέτες:

Σ. Ευαγγελάτο, Ν. Κούνδουρο, Δ. Χρονόπουλο, Γ. Ρεμούνδο, Α. Βουτσινά, Ν. Χαραλάμπους, Γ. Ιορδανίδη, Κ. Κατσουλάκη, Λ. Τριβιζά, Π. Ζηβανό, Β. Αρδίττη, Ν. Μαστοράκη, Γ. Μιχαηλίδη.

ΜΑΡΙΑ ΔΕΡΕΜΠΕ (ηθοποιός)

Σπουδές: Δραματική σχολή Β. Διαμαντόπουλου. Φοιτήτρια στο τμήμα Θεατρικών σπουδών στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Μαθήματα φωνητικής με τον Θ. Νικόπουλο. Πτυχίο ΙΕΚ με ειδικότητα Προσχολική αγωγή δραστηριοτήτων έκφρασης και δημιουργίας. Μαθήματα ελληνικής νοηματικής γλώσσας. **Συμμετείχε στις παραστάσεις:** *Μήδεια* (σκην. Α. Βασιλίου, ΔΗΠΕΘΕ Πάτρας, Φεστιβάλ Επιδαύρου), *Το αγόρι που μιλούσε με τα πουλιά* (σκην. Γ. Φρατζεσκάκης, Θέατρο Ιλίσια Ντενίση, Παιδική σκηνή Κίβωτος), *Το γαλάζιο πουλί* (σκην. Κ. Μεγαπάνος, Εθνικό θέατρο, Παιδικό στέκι), *Ο μικρός πρίγκιπας* (σκην. Κ. Αρζόγλου, Θέατρο Ορφέας, θίασος Κύπρου). **Τηλεόραση:** *Ο θησαυρός της Αγγελίνας* (σκην. Τ. Ψαρράς, NET) και *Λίστα γάμου* (σκην. Ν. Κουτελιδάκης, NET).

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΟΥ (ηθοποιός)

Σπουδές: Δραματική Σχολή Ωδείου Αθηνών. Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Κρατική Σχολή Χορού. Από το 1992 εργάζεται στο Θέατρο και **έχει συμμετάσχει** σε πολλές θεατρικές και τηλεοπτικές δουλειές. **Με το ΚΘΒΕ** συνεργάζεται από το 2007.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΖΩΗΣ (ηθοποιός)

Σπουδές: Δραματική Σχολή «Το Θέατρο των Αλλαγών» με δασκάλους υποκριτικής τους:

Α. Καραζήση, Ι. Μιχαηλίδη, Θ. Αθερίδη, Φ. Κομνηνού, Ν. Ψαρά, Α. Καλογρίδη, Ε. Τσολακίδη, Σ. Σπαντίδα, Κ. Φιλίππου, Κ. Κωνσταντόπουλο. Φωνητική-τραγούδι με τους: Α. Ρηγόπουλο, Β. Κονταξή, Α. Armani. Κίνηση-Χορό με τους: Μπασόβα-Σαχπαζή.

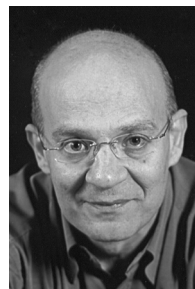
Συνεργάστηκε με το ΚΘΒΕ στην παράσταση *Λεωφορείο ο Πόθος* (σκην. Α. Καλογρίδης).

Ως μέλος της θεατρικής ομάδας Blue Black συμμετείχε σε παραστάσεις του Φεστιβάλ των ομάδων δράσης στο Θέατρο των Αλλαγών.

Τηλεόραση: *Ίχνη* (Mega), *Αν μ'αγαπάς*, *Αστυνομός Μπέκας* (Alpha), *Ερωτας* (Ant1), *Λούφα και παραλλαγή* (NET), *Επτά θανάσιμες πεθερές* (Mega), *Πιάτσα Κολωνάκι* (Alpha), *Βέρα στο δεξί* (Mega).

ΓΙΑΝΝΗΣ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗΣ (σκηνοθέτης)

Σπουδές Θεάτρου: Στην Ελλάδα (Δραματική Σχολή Κωστή Μιχαηλίδη) και στη Γαλλία, ως υπότροφος της γαλλικής κυβέρνησης (Πανεπιστήμιο της Σορβόνης: Ινστιτούτο Θεατρικών Σπουδών και Νεοελληνικής Φιλολογίας). **Έχει ανεβάσει πάνω από 80 παραστάσεις** σε Ελλάδα, Γαλλία, Γερμανία, Κύπρο και έχει συμμετάσχει σε Διεθνή θεατρικά Φεστιβάλ. **Έχει σκηνοθετήσει** έργα των σημαντικότερων θεατρικών συγγραφέων του κλασικού και σύγχρονου δραματολογίου, συνεργαζόμενος, εκτός από τις κρατικές σκηνές, και με το ελεύθερο θέατρο. Παράλληλα, έχει κατ' επανάληψη

σκηνοθετήσει παραστάσεις όπερας στην Εθνική Λυρική Σκηνή και αλλού, ενώ **ως καθηγητής υποκριτικής** συνεργάστηκε με κρατικές και ιδιωτικές δραματικές σχολές στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Έχει ασχοληθεί, επίσης, με τη **μετάφραση** κλασικών και σύγχρονων έργων. Στο Παρίσι **τιμήθηκε** για τη σκηνοθετική του δουλειά με το «Χρυσό Μετάλλιο Σκηνοθεσίας» από τη Διεθνή Ακαδημία του Παρισιού, ενώ για το σύνολο της προσφοράς του στο θέατρο έχει τιμηθεί με διακρίσεις και βραβεία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΚΗΣ (ηθοποιός)
Σπουδές: Δραματική σχολή ΚΘΒΕ. Είναι φοιτητής στη Σχολή Τεχνολογίας Γεωπονίας των ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης. Παρακολούθησε σεμινάρια με τους: Θ. Μοσχόπουλο, Μ. Martinez, C. Leslie και Μ. Καψάλη.
Συμμετείχε στις παραστάσεις: *Ερρίκος Δ΄* (σκην. Α. Βουτσινάς), *Η κοιμωμένη ξύπνησε* (σκην. Ι. Σιδέρης), *Safe Distance* (σκην.-χορ. Κ. Γεράρδος, Piccolo teatro di Milano), *Της ελιάς το δάκρυ* (σκην. Τ. Ράτζος). **Τηλεόραση:** *Ο θησαυρός της Αγγελίνας* και *Καρυωτάκης* (σκην. Τ. Ψαρράς). **Έπαιξε στην ταινία** μικρού μήκους *Μάντεψε ποιος?* (σκην. Ει. Κωνσταντινίδου).

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΚΑΣΤΕΛΛΟΥ (ηθοποιός)
Σπουδές: Σχολή Δραματικής Τέχνης Γ. Ροντίδη (αριστούχος). Ανώτερη Σχολή Χορού Α. Καφαντάρη. Master Χορογραφίας στην Palucca Tanzschule Dresden. Συνεργάστηκε: **ως χορεύτρια** με τη Volksbühne του Βερολίνου και με τον ΟΜΜΘ (Carmen, σκην. Ν. Trees), **ως χορογράφος** με το Labortheater Δρέσδης, με τον ΟΜΜΘ (Le Nozze di Figaro, σκην. J. Lauwers), με το ΚΘΒΕ (ΑριστοFUNης, σκην. Ν. Διαμαντής). **Ως ηθοποιός**, συμμετείχε στις παραστάσεις του ΚΘΒΕ: *Ερρίκος Δ΄* (σκην. Α. Βουτσινάς), *ΑριστοFUNης*, (σκην. Ν. Διαμαντής),

Όνειρο του Δωδεκάμερου (σκην. Τ. Ράτζος), *Νέκυια* (σκην. Δ. Κωνσταντινίδης).
Workshops: Θερινή Ακαδημία Εθνικού Θεάτρου, W. Forsythe, Y. Waki, I. Reulecke, Κ. Μίχος, Α. Βάχλα. **Είναι μέλος** της Royal Academy of Dancing.

ΣΤΡΑΤΟΣ ΚΟΥΤΡΑΚΗΣ (φωτισμοί)
Συνεργάζεται μόνιμα, από το 1984, με την Πειραματική Σκηνή της «Τέχνης», στην οποία έχει σχεδιάσει τον φωτισμό για περισσότερες από 50 παραστάσεις. **Έχει συνεργαστεί** με το ΚΘΒΕ, το Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης, καθώς και με τα ΔΗΠΕΘΕ Πάτρας, Καβάλας, Κέρκυρας και Βέροιας. **Σχεδίασε τον φωτισμό** σε πάρα πολλές θεατρικές, χορευτικές και μουσικές παραγωγές. Είναι υπεύθυνος για τη φωτιστική κάλυψη του **διεθνούς φεστιβάλ θεάτρου Θεσσαλονίκης** (Θεατρική Άνοιξη), από το 1995. Συμμετείχε σε διάφορα **διεθνή φεστιβάλ θεάτρου** (Κάιρο, Γκρενόμπλ, Κολωνία, Όσλο, Στοκχόλμη, Μιλάνο, Λονδίνο κ.ά). Επιμελήθηκε τον φωτισμό στις νέες μόνιμες εκθέσεις του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης. **Είναι μέλος του ΕΤΕΠ** στο Τμήμα Θεάτρου του ΑΠΘ.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΡΙΤΣΑΣ (ηθοποιός)
Σπουδές: Δραματική σχολή Β. Διαμαντόπουλου. **Συμμετείχε στις παραστάσεις:** *Του έρωτα και του θανάτου* και *Μαντατοφόρες* (σκην. Α. Μίγκα, θεατρική ομάδα Α. Μίγκα). **Συνεργάστηκε** με τη Λαϊκή Σκηνή Τέχνης της Θεσσαλονίκης στις παραστάσεις: *Δίθυραμβικά*, *Ιφιγένεια εν Ταύροις* (Ορέστης) και *Βάτραχοι* (Ξανθίας) σε σκηνοθεσία Α. Μίγκα και με το ΚΘΒΕ στην παράσταση *Λεωφορείο ο Πόθος* (σκην. Α. Καλογριδής). Συμμετείχε στην **κινηματογραφική ταινία** *Τέλος χρόνου*.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΥΝΤΖΕΡΗΣ (σκηνικά)

Ζει και εργάζεται στην Αθήνα. **Πρόσφατες ατομικές του εκθέσεις είναι:** Talking Boards-Aggeloniima (2009) και Μουσείο δρόμου-Cheap Art (2008). **Επιλεγμένες ομαδικές εκθέσεις:** Public Screen (1^η Biennale Θεσσαλονίκης), A souvenir from Greece, παραμυθία, 26 σημαίες (4^ο ευρωπαϊκό κοινωνικό φόρουμ), Wo<+>man? (5^ο φεστιβάλ για τα ανθρώπινα δικαιώματα), Παγκόσμια Biennale Design (Saint Etienne-Γαλλία). **Επιλεγμένες σκηνογραφίες:** *Ματωμένος Γάμος* (ΚΘΒΕ), *Λόγω φάτσας* (ΔΗΠΕΘΕ Λάρισας), *Οι φασουλήδες του Κασιπώρα* (ΔΗΠΕΘΕ Ιωαννίνων), *Σπριτόκουτο* (Θέατρο Βικτώρια), *Άμλετ στο σκοτάδι* (Τεχνόπολις), *Ιονέσκο Live* (Θέατρο Αργώ), Θεατρικά βραβεία κοινού-Αθηνόραμα (Μέγαρο Μουσικής, 2005-7), *Αντιγόνη* (μάσκες, Θέατρο Άτις, Επίδαυρος), *Πέρσες-cyber scene* (σκηνικά-κοστούμια, Λυκαβηττός), *Αντιγόνη* (μάσκες, Θέατρο Άτις, Teatro Olympiko), *Μανουέλ Σαλίνας* (μάσκες, Θέατρο Ηρώδου του Αττικού).

KENI ΜΑΚΛΕΛΑΝ (ενδυματολόγος)

Σπουδές: Σχολή Καλών Τεχνών της Γλασκώβης (σχεδιασμός υφασμάτων). Motley's School of Theatre Design (σκηνογραφία, όπου τιμήθηκε με το Linbury Prize for Theatre Design). **Συνεργάστηκε, μεταξύ άλλων, με τα θέατρα:** Royal Shakespeare Company, The Royal Court, The Traverse Theatre, Wexford Festival Opera, Opera de Montpellier, ΚΘΒΕ, Εθνικό Θέατρο, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, Θέατρο Στοά, Θέατρο Ήβη, New Israel Opera καθώς και με τα χοροθέατρα Οκτάνα, Sine qua Non κ.ά. **Κινηματογράφος:** Σκηνογραφική επιμέλεια στις ταινίες *Tugo-Tugo*, *Φωταγωγός* (βραβείο στο Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους της Δράμας), *Γκολ*, *Είναι ο Θεός μάγισσας*. Η τελευταία του συνεργασία με το **ΚΘΒΕ** ήταν το *Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας* (σκη. Π. Μιχαηλίδης).

ANNA ΜΑΝΟΥΣΑΡΙΔΟΥ (ηθοποιός)

Σπουδές: Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογία του ΑΠΘ. Δραματική Σχολή «Επιθεώρηση Δραματικής Τέχνης» της Ρ. Πατεράκη. **Συνεργάστηκε** με το Θεατρικό Εργαστήρι Θεσσαλονίκης, ενώ παράλληλα έκανε κάποιες **κινηματογραφικές** παρουσίες. Με το **ΚΘΒΕ** συνεργάζεται επί σειρά ετών, με παρουσίες σε έργα του κλασικού και σύγχρονου ρεπερτορίου, με αξιόλογους ηθοποιούς και σκηνοθέτες.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΡΑΜΗΣ (συνθέτης)

Σπουδές: Πιάνο και σύνθεση στο Royal Welsh College of Music & Drama της Βρετανίας. **Δισκογραφία:** *Σκηνές από βουβή ταινία* (Οδός Πανός-Seven Group), *Σκοτεινός έρωτας* (Sony-BMG), *Κυριακές μες στον χειμώνα* (Σοκόλης), *Σονέτα του σκοτεινού έρωτα* (Μικρή Άρκτος), *Ο κήπος των ευχών* (Sony- BGM), *Δεύτερη ακρόαση*. **Έχει συνθέσει μουσική** για τα θεατρικά έργα στη **Βρετανία:** *Λυσσασμένη γάτα*, *Άνθρωπος ελέφαντας*, *Επικίνδυνες σχέσεις*, *Τρωάδες*, *Τρεις αδελφές*, *Πέερ Γκυντ*, *Γυάλινος κόσμος*, *Όπως σας αρέσει* και *Αντώνιος και Κλεοπάτρα* (English Shakespeare Company), *Γυναίκα στα μαύρα*, και στην **Ελλάδα:** *Δεσποινίς Τζούλια*, *Ο ταλαντούχος κύριος Ρίπλεϊ*, *Εμείς οι άλλοι* (Εθνικό Θέατρο), *Περιμένοντας τον Μπέκετ*, *Εθνική Πινακοθήκη* (Στοά), *Αναγνώριση*, *Rraus*, *Τρωάδες*. **Συνεργάστηκε με το ΚΘΒΕ στις παραστάσεις:** *Ο επισκέπτης*, *Η Πεντάμορφη και το Τέρας*, *Συρανό ντε Μπερζεράκ* και *Είσαι ξεχωριστός*.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΠΑΧΑΡΙΔΗΣ (ηθοποιός)

Σπουδές: Δραματική Σχολή ΚΘΒΕ. **Συμμετείχε στις παραστάσεις:** *Ελίζα* (σκη. Ι. Σιδέρης, Νέο Θέατρο Θεσσαλονίκης), *Νεκρόδειπνος*, *η άλλη Νέκυια* (σκη. Δ. Κωνσταντινίδης, Θέατρο Λύκη Βυθού), καθώς και στις παραστάσεις του ΚΘΒΕ: *Εικόνες από τον Βιζυηνό* (σκη.

επιμέλεια Ν. Βουδούρης), *Ιουλιανός ο παραβάτης* (σκην. Ν. Τσακίρογλου), *Βάκχες* (σκην. Τ. Ράτζος), *Ειρήνη* (σκην. Γ. Ιορδανίδης), *Ο Αρχοντοχωριάτης* (σκην. Γ. Ιορδανίδης), *Γκόλφω* (σκην. Σ. Κακάλας), *Τα ελάφια και οι κατάρες* (σκην. Μ. Άβκιραν) και στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα *Ιλιάδος Ίχνηυσις* (σκην. Ν. Βουδούρης). Συμμετείχε στις **κινηματογραφικές ταινίες** μικρού μήκους: *Στο Λυκόφως* (σκην. Τ. Ρενιέρη) και *Στη σκιά του θανάτου* (σκην. Κ. Γεωργάκης).

ΕΡΡΙΚΑ ΜΠΙΓΙΟΥ (ηθοποιός)

Σπουδές: Δραματική Σχολή Θεάτρου Τέχνης Κάρολος Κουν. Τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων ΤΕΙ Αθηνών. Κλασικό μπαλέτο με συμμετοχή σε διάφορες χορευτικές παραστάσεις, σύγχρονο μπαλέτο, φλαμένκο. **Συμμετείχε στις παραστάσεις:** *Ένα όνειρο...κατά το Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας* (σκην. Ν. Μαστοράκης, Φεστιβάλ Αθηνών), στη μουσικοθεατρική παράσταση *Αφιέρωμα στον Κάρολο Κουν* (σκην. Δ. Δεγαίτης), *Ηλέκτρα* (σκην. Π. Στάιν, Εθνικό θέατρο, Φεστιβάλ Αθηνών, Επίδαυρος) και *Μήδεια* (σκην. Α. Βασιλείφ, Φεστιβάλ Αθηνών, Επίδαυρος).

ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΠΙΣΜΠΙΚΗΣ (ηθοποιός)

Σπουδές: Δραματική Σχολή Μ. Βογιατζή Τράγκα. Σεμινάρια υποκριτικής με τους Δ. Καταλειφό και Γ. Νταλιάνη. **Συμμετείχε στις παραστάσεις:** *Βαβυλωνία* (Θέατρο Μέλι), *Φιλάργγυρος* (Μοντέρνο Θέατρο), *Διάλογος Μηλίων Αθηναίων* (Δημοτικό Θέατρο Λευκωσίας), *Human beans* (Πειραματική Σκηνή Εθνικού Θεάτρου), *Μνήμες πολιτισμού* (Ηρώδειο), *Ευμενίδες* (Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου), *Σε στενό οικογενειακό κύκλο* (Θέατρο Μεταξουργείο), *Θεσμοφορίζουσες* (Έναστρον), *Βρωμιά* (Bar Theatre), *Το αηδόνι του αυτοκράτορα* (ΔΙΑΝΑ), *Η Πεντάμορφη και το τέρας* (Θέατρο Γκλόρια), *Λεωφορείο ο Πόθος* και *Ορέστης* (ΚΘΒΕ). **Συνεργάστηκε με**

τους σκηνοθέτες: Γ. Μόρτζο, Α. Συνοδινού, Μ. Ζάιμπελ, Β. Ρίτσο, Ν. Ρεμούνδο, Γ. Μεσσάλα, Κ. Κωνσταντόπουλο, Μ. Βενιέρη, Α. Καλογρίδη και Σ. Ούνκοβσκι. **Κινηματογράφος:** *Μην περνάς ανάβει κόκκινο* (σκην. Ι. Μαυράκη, Ν. Κατσουρίδης). **Τηλεόραση:** *Γητευτής* (σκην. Γ. Γκικαπέππας), *Το 10* (σκην. Π. Δημητρακοπούλου), *Αληθινόί έρωτες* (σκην. Β. Τσελεμέγκος), *Σε είδα* (σκην. Σ. Θεοδωράτου).

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΜΠΟΛΛΑΣ

(βοηθός σκηνοθέτη)

Σπουδές: Απόφοιτος Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας. Δραματική Σχολή Β. Διαμαντόπουλου. **Συμμετείχε στις παραστάσεις:** *Η όπερα της πεντάρας*, *Αντιγόνη*, *Μονόπρακτα* [των Σκούρτη και Μουρσελά] (σκην. Δ. Παπασταμάτης, ΔΗΠΕΘΕ Κομοτηνής), *Το Σώσε* (σκην. Ι. Αϊβάζογλου, Θεατρικό εργαστήρι Γιαννισών) και *Ο Αρχοντοχωριάτης* (σκην. Δ. Βαλσαμίδης, Θέατρο Α. Βουγιουκλάκη).

ΤΑΤΙΑΝΑ ΜΥΡΚΟΥ (χορογράφος)

Σπουδές: Ανώτερη Επαγγελματική Σχολή Χορού Δ. Σταυρούπολης. Μακεδονικό Ωδείο Θεσσαλονίκης. Arnhem Dance-Academie. **Συμμετείχε** στην 11^η και 12^η Biennale Νέων Καλλιτεχνών. **Συνεργάστηκε** με την Όπερα Θεσσαλονίκης στις παραστάσεις: *Η έξυπνη* (ως σκηνοθέτης), *Un ballo in masquera* (ως χορεύτρια) και *La Bohème* (ως βοηθός σκηνοθέτη). Με το **ΚΘΒΕ συνεργάστηκε** στις παραστάσεις: *Η ωραία Ταϊλάνδη*, *Ιφιγένεια η εν Ταύροις* και *Λυσιστράτη* (βοηθός χορογράφου), *Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας* και *Ορέστης* (βοηθός σκηνοθέτη), *Ο σοβαρός Ερνέστος*, *Λεωφορείο ο Πόθος* και *Μια παρτίδα σκάκι* (χορογράφος). **Συνεργάστηκε με τους σκηνοθέτες:** Γ. Ιορδανίδη, Γ. Μιχαηλίδη, Π. Μιχαηλίδη, Ευ. Γαβριηλίδη, Τ. Ράτζο, Γ. Καραχισαρίδη, Α. Καλογρίδη,

Α. Καφετζόπουλο, Ε. Δημητροπούλου,
Σ. Ούνκοβσκι κ.ά.

ΝΤΙΝΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (ηθοποιός)

Σπουδές: Δραματική Σχολή «Επιθεώρηση Δραματικής Τέχνης» της Ρ. Πατεράκη. Από το 1979 μέχρι σήμερα ανήκει στο καλλιτεχνικό δυναμικό του **Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος** παίζοντας ρόλους του κλασικού και σύγχρονου ρεπερτορίου.

ΛΙΛΙΑ ΠΑΛΑΝΤΖΑ (ηθοποιός)

Σπουδές: Δραματική Σχολή ΚΘΒΕ. Μονωδία στο Μακεδονικό και στο Νέο Ωδείο.
Συνεργάστηκε με το ΚΘΒΕ σε έργα του ελληνικού, ξένου ρεπερτορίου και αρχαίου δράματος, μεταξύ άλλων: *Δόνια Ροζίτα* (Δόνια Ροζίτα), *Ματωμένος γάμος* (Νύφη), *Το φιόρο του λεβάντε* (Λιλή), *Πάρτυ γενεθλίων* (Λούλου), *Οθέλλος* (Μπιάνκα), *Το καινούργιο σπίνι* (Μενεγκίν), *Καλοκαίρι και καταχνιά* (Νέλι), *Το φιντανάκι* (Εύα) κ.ά. **Συνεργάστηκε με τους σκηνοθέτες:** Γ. Μιχαηλίδη, Α. Βουτσινά, Κ. Τσιάνο, Γ. Χουβαρδά, Γ. Αρμένη, Γ. Ιορδανίδη, Ν. Χαραλάμπους, Δ. Έξαρχο, Χ. Κανδρεβιώτου, Ε. Βασιλικιώτη, Ν. Αρμάο, Ν. Κοντούρη, Ν. Χουρμουζιάδη, Π. Οικονομοπούλου, Σ. Τσακίρη, Π. Χαρίτογλου, Τ. Καλφόπουλο, Γ. Ρεμούνδο, Γ. Καλατζόπουλο, Σ. Γούτη, Γ. Ρήγα, Χ. Χριστοφή, Ν. Νικολάου, Θ. Γκόνη, Β. Θεοδωρόπουλο, Τ. Ράτζο, Σ. Χατζάκη. Συμμετείχε στην **κινηματογραφική ταινία Γάμος στο περιθώριο** (σκην. Β. Κεσσισόγλου).

ΣΤΑΘΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ (ηθοποιός)

Σπουδές: Σχολή Δραματικής Τέχνης «Σύγχρονο Θέατρο Αθήνας» του Γ. Κιμούλη (αριστούχος). Πτυχιούχος ηλεκτρονικών εφαρμογών. Ασχολήθηκε για 10 χρόνια με την παραδοσιακή και τη βυζαντινή μουσική και

από το 2003 σπουδάζει μονωδία στο τμήμα της Α. Κερεντζή. Ως ηθοποιός και βοηθός σκηνοθέτη **συμμετείχε στις παραστάσεις:** *Επιτρέποντες* (σκην. Β. Ρίτσος), *Οιδίποδας Τύραννος*, *Η δίκη*, *Ψύλλοι στ' αυτιά*, *Βολπόνε*, *Μάκβεθ* (σκην. Γ. Κιμούλης), *Καληνύχτα σας κύριε Χορν* (σκην. Ι. Ιορδανίδη, Θεατρικό αναλόγιο). **Κινηματογράφος:** *Λούφα και απαλλαγή 14* (σκην. Β. Κατσίκης).

ΧΑΡΗΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΑΚΗΣ (ηθοποιός)

Σπουδές: Δραματική σχολή του Θεάτρου Τέχνης Κάρολος Κουν. Ως μαθητής της σχολής συμμετείχε στη μουσικοθεατρική παράσταση *Εσύ μας χάρισες το ωραίο ταξίδι...* (σκην. Δ. Δεγαΐτης, Θέατρο Τέχνης). **Συμμετείχε στις παραστάσεις:** *Ο κύκλος με την κιμωλία στον Καύκασο* του Μπ. Μπρεχτ (σκην. Σ. Χατζάκης, ΚΘΒΕ) και *Στέλλα με τα κόκκινα γάντια* του Ι. Καμπανέλλη (σκην. Θ. Μουμουλίδης, Θέατρο Λαμπέτη). Έχει πάρει μέρος στην **τηλεοπτική σειρά Λούφα και παραλλαγή** (σκην. Π. Πορτοκαλάκης, NET).

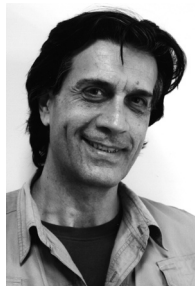

ΡΟΥΛΑ ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ (ηθοποιός)

Σπουδές: Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης (θέατρο, κλασικό τραγούδι και θεωρία μουσικής). **Συμμετείχε στις παραστάσεις:** *Ο Καραγκιόζης* (Θεατρικό Εργαστήρι Θεσσαλονίκης), *Καληνύχτα Μαργαρίτα* (θίασος Ληναίο-Φωτίου), *Ξύπνα Βασίλη* (θίασος Ν. Ηλιόπουλου). Στο **ΚΘΒΕ** εργάζεται από το 1979, ερμηνεύοντας σημαντικούς ρόλους του κλασικού και σύγχρονου ρεπερτορίου. **Συνεργάστηκε με τους σκηνοθέτες:** Μ. Βολανάκη, Α. Βουτσινά, Κ. Μπάκα, Ν. Χαραλάμπους, Β. Παπαβασιλείου, Κ. Τσιάνο, Γ. Ιορδανίδη, Ν. Αρμάο, Κ. Μιχαηλίδη, Π. Παπαϊωάννου, Γ. Αρμένη, Π. Γλυκοφρύδη, Κ. Αντωνιάδου, Π. Οικονομοπούλου, Σ. Γούτη, Λ. Κωστόπουλο, Γ. Καραϊτζή, Β. Νικολαΐδη, Χ. Χατζηβασιλείου, Χ. Κανδραβιώτου κ.ά.

Συμμετείχε σε **κινηματογραφικές ταινίες** μικρού μήκους και σε πολλές **ραδιοφωνικές εκπομπές**.

ΚΙΜΩΝ ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ (ηθοποιός)

Σπουδές: Νομική Σχολή του ΑΠΘ. Θέατρο στις σχολές Γ. Θεοδοσιάδη και Ε. Χατζίκου. Συμμετείχε σε παραστάσεις αρχαίου δράματος, κλασικού και σύγχρονου ρεπερτορίου. **Συμμετείχε στις παραστάσεις του ΚΘΒΕ:** *Ερρίκος Δ΄* (σκην.

Α. Βουτσινάς), *Ταξίδι στην έρημο* (σκην.

Ν. Διαμαντής) και *Ορέστης* (σκην.

Σ. Ούνκοβσκι). **Συνεργάστηκε με τους**

σκηνοθέτες: Μ. Βολανάκη, Α. Δαμιανό,

Γ. Τσαρούχη, Ν. Χαραλάμπους,

Π. Γλυκοφρύδη, Β. Βαφέα, Δ. Ιωάννου,

Ν. Διαμαντή, Κ. Τσιάνο, Σ. Τσακίρη,

Γ. Ανδρεάδη, Κ. Λαμπρούλη, Ε. Βασιλικιώτη,

Κ. Μπάκα κ.ά. **Σκηνοθέτησε** τον *Κύκλωπα* του

Ευριπίδη. Διασκεύασε και σκηνοθέτησε την

Αινιγματική αυτοκτονία του Φ. Ντοστογιέφσκι και τον *Μοσκόβη Σελήμ* του Γ. Βιζυηνού.

Έγραψε το θεατρικό έργο 7000 λέξεις ακριβώς

(σκην Α. Μακράκης, θίασος Εργαστήριο,

θέατρο Εμπρός). **Στην τηλεόραση** συμμετείχε

σε σειρές των: Κ. Αριστόπουλου, Α. Τέμπου,

Μ. Μανουσάκη, Β. Τσελεμέγκου, Σ. Μαρκίδη,

Κ. Λυχναρά κ.ά. **Στον κινηματογράφο** έπαιξε

σε ταινίες των Δ. Παναγιωτάτου, Ν. Ζερβού

και Σ. Μανιάτη.

ΑΡΓΥΡΗΣ ΣΑΖΑΚΛΗΣ (ηθοποιός)

Σπουδές: Δραματική Σχολή «Ράμπα».

Θεατρικό Εργαστήρι «Παλκοσένικο» του

Χ. Τσάγκα. Φωνητική και τραγούδι με τον

Λ. Τσελεπίδη. **Συμμετείχε στις παραστάσεις:**

Συρανό ντε Μπερζεράκ, *Ο επιθεωρητής*,

Ιουλιανός ο παραβάτης, *Ιφιγένεια η εν*

Ταύροις, *Ντόλνυ!*, *Οπερέτα* (ΚΘΒΕ), *Rrraus*

(Θέατρο Παραμυθιάς), *Τόσκα*, *Ευμενίδες*

(Ηρώδειο), *Σαλαμίνια 2004*, *Ορέστεια* (Εθνικό

Θέατρο), *Ηρώνη Ελλάς 1-0*, *Πικ-νικ* και

Αγγέλα (Θέατρο Ακάδημος). **Συνεργάστηκε με τους σκηνοθέτες:** Ευ. Γαβριηλίδη,

Γ. Μιχαηλίδη, Γ. Ιορδανίδη, Β. Νικολαΐδη,

Α. Frieling, Α. Παππά, Α. Συνοδινού, Γ. Κόκκο,

Β. Μαλούχο, Β. Πετανίτη. **Κινηματογράφος:**

Αύριο θα είναι αργά (σκην. Λ. Γιούργου, ΦΚΘ),

Ήγγικεν (σκην. Χ. Θεοδώρου, Φεστιβάλ

Δράμας). **Τηλεόραση:** *Safe Sex* (Filmnet-

Mega), *Ελλάς το μεγαλείο σου* (Ant1), *Για μια*

θέση στον ήλιο, *Απαγορευμένη αγάπη*, *LAPD*

(Mega).

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΙΑΜΣΙΑΡΗΣ (ηθοποιός)

Σπουδές: Πτυχιούχος Παντείου. Έχει ασχοληθεί με το θέατρο, τον κινηματογράφο, την τηλεόραση και το τραγούδι. **Συνεργάστηκε με τους σκηνοθέτες:** Α. Βουτσινά,

Δ. Μαλαβέτα, Κ. Μάριο, Σ. Φασουλή,

Α. Σολωμό, Ξ. Καλογεροπούλου,

Θ. Μοσχόπουλο, Β. Νικολαΐδη, Σ. Χατζάκη,

Ν. Χατζηπαππά, Λ. Βογιατζή, Ν. Καρβέλα,

Κ. Τσιάνο, Γ. Ιορδανίδη, Μ. Βολανάκη,

Γ. Ρεμούνδο, Ν. Διαμαντή, Α. Αντωνίου,

Κ. Αρβανιτάκη, G. Gregory. **Συνεργάστηκε με**

τους συνθέτες: Υ. Stupel, Γ. Κουρουπό,

Μ. Χατζιδάκι, Μ. Τρανουδάκη, Ν. Μαυρούδη,

Ν. Καρβέλα, Σ. Κραουνάκη, Ν. Μαμαγκάκη,

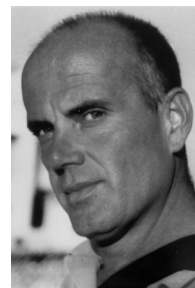
Μ. Πλέσσα, Θ. Αντωνίου, Μ. Θεοδωράκη,

Μ. Χριστοδουλίδη, Δ. Μαραγκόπουλο,

Γ. Μπουντουβή, Μ. Γρηγορίου, Γ. Νιάρχο,

Ν. Κυπουργό. Συνεργάστηκε, επίσης, με τη

Δ. Στράτου.

ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΣΥΡΙΟΠΟΥΛΟΣ (ηθοποιός)

Σπουδές: Δραματική Σχολή

Β. Διαμαντόπουλου. Σεμινάρια physical the-

atre, «σκοτάδι και φως» με τον

Γ. Μπακαλό. Θεατρικό εργαστήρι «Σοφούλη».

Συμμετείχε στις παραστάσεις του ΚΘΒΕ:

Λεωφορείο ο Πόθος (σκην. Α. Καλογρίδης,

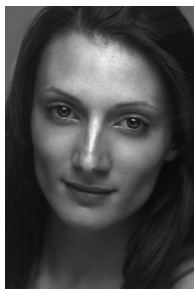
Νέος) και *Ο τουφεκισμός της Σαλονίκης* (σκην.

Σ. Καρακάντζα, δραματοποιημένο αναλόγιο).

Τηλεόραση: *Η αδερφή της αδερφής*

της αδερφής μου (σκην. Κ. Αρβανίτης).
Κινηματογράφος: *Freecloud* (σκην.
Μ. Μυλωνά).

MARIANNA TANTOU (ηθοποιός)

Σπουδές: Δραματική Σχολή Βεάκη.
Σεμινάρια υποκριτικής με τον Σ. Λιβαθινό.
Παρακολούθησε μαθήματα χορού με τους:
Ε. Πίττα, L. Basova, C. Trends,
Κ. Αντωνιάδου. **Συμμετείχε** στα θεατρικά
εργαστήρια και σεμινάρια του Ευρωπαϊκού
Πολιτιστικού Κέντρου Δελφών. **Συμμετείχε**
στην παράσταση του ΚΘΒΕ *Ο κύκλος με την*
κιμωλία στον Καύκασο (σκην. Σ. Χατζάκης).
Κινηματογράφος: *Ιφιγένεια εν Α...* (σκην.
W. Staniewski).

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΕΤΟΥΛΑ (ηθοποιός)

Σπουδές: Δραματική Σχολή Βεάκη. **Συμμετείχε**
στις παραστάσεις: *Πήτερ Παν*, *Αν εσύ ήμουν*
εγώ (ΔΗΠΕΘΕ Κοζάνης), *Ο Αίσωπος κάτι*
θέλει να μας πει (θίασος Κ. Ρουγγέρη),
Η πεντάμορφη και το τέρας (ΚΘΒΕ).
Συνεργάστηκε με τους σκηνοθέτες:
Π. Αγγελίδου, Ι. Μιχαλοκοπούλου,
Κ. Ρουγγέρη, Ε. Αναγνωστόπουλο,
Π. Κροντηροπούλου, Γ. Καλαϊτζή. **Τηλεόραση:**
Φιλοδοξίες (Mega), *Θα βρεις τον δάσκαλό*
σου (Ant1). **Κινηματογράφος:** *Το χρυσόψαρο*
(ταινία μικρού μήκους).

ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΡΟΥΣΣΑΣ (Video art)

Δούλεψε για πολλά χρόνια στον χώρο της
δισκογραφίας ως **ηχολήπτης και παραγωγός**.
Το 1998 **ίδρυσε** την εταιρία παραγωγής
MATRIX Α.Ε. η οποία δραστηριοποιείται
κυρίως στον χώρο της παραγωγής
τηλεοπτικών διαφημιστικών μηνυμάτων.
Έχει εργαστεί ως video creator σε πολλές
θεατρικές παραστάσεις, ενώ **έχει συνθέσει**
πρωτότυπη μουσική για τα έργα *Η φαλακρή*

τραγουδίστρια του Ευ. Ιονέσκο (θέατρο
Επί Κολωνών, ΚΘΒΕ, θέατρο Βικτώρια) και
Σπιρτόκουτο του Γ. Οικονομίδη
(θέατρο Βικτώρια).

ΑΝΝΗ ΤΣΟΛΑΚΙΔΟΥ (ηθοποιός)

Σπουδές: Δραματική Σχολή ΚΘΒΕ.
Συνεργάστηκε με το ΚΘΒΕ, τα ΔΗΠΕΘΕ
Κομοτηνής, Σερρών, Αγρινίου, Κοζάνης και
Βέροιας, το Αμφι-θέατρο, το Θέατρο Πολιτεία,
το Θέατρο Μαίωτρον, το Θέατρο Κνωσσός
και το Εθνικό Θέατρο. **Συνεργάστηκε με τους**
σκηνοθέτες: Α. Βουτσινά, Τ. Ράτζο,
Μ. Άβκιραν, Π. Ζηβανό, Γ. Καλατζόπουλο,
Ν. Βουδούρη, Β. Καλίτση, Σ. Τσακίρη,
Σ. Χατζάκη, Σ. Ευαγγελάτο, Θ. Μουμουλίδη,
Κ. Φαρμασώνη, Α. Μίγκα, Κ. Νταλιάνη,
Γ. Καραχισαρίδη, Λ. Κωστόπουλο, Δ. Έξαρχο,
Λ. Τσάγκα, Δ. Μαυρίκιο, Ν. Κοντούρη,
Α. Αλεξανδράκη.

ΖΥΘΟΣ και... ξερό ψωμί!

Κι όμως... μόνο ξερό δεν είναι το ψωμί στον ΖΥΘΟ.

Η επιλογή ολόφρεσκων υλικών, αλλά και ο ποιοτικός έλεγχος είναι καθημερινή μας φροντίδα. Οι συνταγές μας, στηριγμένες στην παράδοση της μεσογειακής

κουζίνας είναι η συνεισφορά μας σε μια ισορροπημένη διατροφή.

Στον ΖΥΘΟ, ο χρόνος και ο τρόπος επεξεργασίας των υλικών όχι μόνο δεν καταστρέφει, αλλά εμπλουτίζει τα θρεπτικά τους συστατικά. Το αποτέλεσμα; Πεντανόστιμα, υγιεινά πιάτα, για να μη μένει... ψίχουλο!

ΖΥΘΟΣ

ΑΠΟ ΤΟ 1990

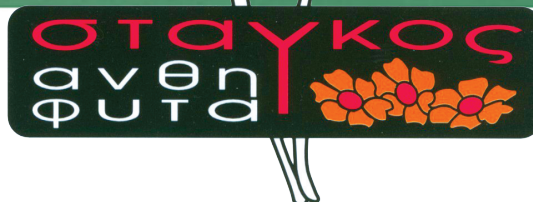
Κατούνη 5, Λαδάδικα
τηλ. 2310 540284
www.zithos.gr

ΝΤΟΡΕ
ΖΥΘΟΣ

Τσιρογιάννη 7
Λευκός Πύργος
τηλ. 2310 279010

πρωτοπορία
στην ανθοδετική τέχνη

Παύλυ Μελά 34, 54 622 Θεσσαλονίκη, τηλ: 2310 238148, φαξ: 2310 285827, www.stagos.gr

Η ερμηνεία της απόλαυσης!

Καταστήματα Starbucks: Πλατεία Αριστοτέλους, Καμάρα, Εγνατία & Αντιγονιδών, City Gate, Νίκης (Λευκός Πύργος)

Υπεύθυνοι παράστασης

Οδηγός σκηνής

Βίκη Αλεξάκη

Μηχανικοί σκηνής

Αναστάσιος Σιώπκας, Χρήστος Βάσσος,
Νίκος Τσίγκος, Ηλίας Παπαλεξανδρίδης

Χειριστής κονσόλας φωτισμού

Κώστας Θωμάς

Χειριστής follow spot

Αναστάσιος Δαηλίδης

Χειριστής κονσόλας ήχου

Κώστας Χουλιάρας

Φροντιστές

Νίκος Συμεωνίδης, Νίκος Τσώνης

Ενδύτριες

Κυριακή Μαυρίδου, Παναγιώτα Τζουβάρα

Κατασκευές σκηνικών και κοστούμιών

Εργαστήρια ΚΘΒΕ

ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ματωμένος γάμος

του Φεδερίκο Γκαρθία Λόρκα

Θεατρική περίοδος 2008-2009

Αρ. δελτίου 580 (176)

Γραφείο Εκδόσεων ΚΘΒΕ

Υπεύθυνη εκδόσεων-Επιμέλεια ύλης
Ελπίδα Βιάννη

Βοηθός επιμελήτριας

Αιμιλία Καρακόκκινου

Γραφιστική επιμέλεια

Σταύρος Καρανταγλής

Φωτογραφίες δοκιμών

Κώστας Παπαντωνίου

Παραγωγή εντύπου

Λιθογραφία (Αντωνιάδης-Ψαρράς)

Ευχαριστούμε:

- την Αντιδημαρχία Καθαριότητας και την Αντιδημαρχία οδοποιίας του Δήμου Θεσσαλονίκης, τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού ΑΕ, καθώς και τον κύριο Βαγγέλη Βαζάκα για την άμεση ανταπόκριση και προσφορά φροντιστηριακού υλικού για τις ανάγκες της παράστασης.
- την εταιρία Γ. Ρούπας, για την ευγενική παραχώρηση της μοτοσικλέτας για τις ανάγκες της παράστασης.
- την εταιρεία Οδυσσέας Φωκάς ΑΕ για την ευγενική παραχώρηση της ενδυμασίας της κυρίας Αντιγόνης Βαλάκου και την κα Ελευθερία Τέτουλα-Χατζοπούλου για την ευγενική παραχώρηση του νυφικού για τις ανάγκες της παράστασης.
- την κυρία Ειρήνη Κυρτοπούλου για τη βοήθειά της.

Χορηγοί επικοινωνίας

Με την υποστήριξη

Χορηγός ένδυσης
προσωπικού υποδοχής

Το θέατρο αναδεικνύει τον άνθρωπο.
Τα πολυκαταστήματα FOKAS στηρίζουν το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος.

ΑΘΗΝΑ • Σταδίου 41 • Ερμού & Βουλής ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ • Τσιμισκή 48-50 • Τσιμισκή 64 (F Sport) • Ερμού 14
ΒΟΛΟΣ • Ερμού 164 ΗΡΑΚΛΕΙΟ • Λ. Καλοκαιρινού 70-72 ΚΕΡΚΥΡΑ • Ευγ. Βουλγάρεως 44